

Prof. Dr. Habip ASAN
Başkan
Türk Patent Enstitüsü
Ankara

İstanbul, 10 Şubat 2014
Ref: CBS/shk/14-276

Sayın ASAN,

Türk Patent Enstitüsü Özel Büro Birimi tarafından gönderilen 10.01.2013 tarihli ve 90310819-602.04.01 sayılı yazı ile ilgili kurum ve kuruluşlardan “*Ulusal Fikri ve Sınai Mülkiyet Stratejisi ve Eylem Planı*”na ilişkin görüş ve öneriler talep edilmiştir. Söz konusu yazıya istinaden TÜSİAD Şirket İşleri Komisyonu bünyesinde faaliyet gösteren Fikri Haklar Çalışma Grubu tarafından hazırlanan Ulusal Fikri ve Sınai Mülkiyet Stratejisi ve Eylem Planı’na ilişkin TÜSİAD Görüşü ekte dikkatinize sunulmaktadır.

Türkiye’de fikri ve sınai mülkiyet hakları alanında öncelikli gelişme alanlarının belirlenmesi amacıyla hazırlanan Ulusal Fikri ve Sınai Mülkiyet Strateji Belgesi, fikri ve sınai mülkiyet hakları sistemini daha güçlü bir yapıya kavuşturarak ülkemiz yatırım ortamının iyileştirilmesine katkı sağlayacak ve rekabet gücünü artıracaktır. Türkiye’de özellikle fikri ve sınai mülkiyet hakları mevzuatı ve uygulamasının iyileştirilmesi adına ilettiğimiz görüşlerimizin bu sürece, katkı sağlamasını ümit ediyoruz.

Ulusal Fikri ve Sınai Mülkiyet Stratejisi ve Eylem Planı’nın hazırlanma sürecinde benimsenen katılımcı yaklaşım, reformların sadece sahiplenilmesini değil, aynı zamanda devamlılığını da garanti altında alacaktır. Bu kapsamda, TÜSİAD olarak Ulusal Fikri ve Sınai Mülkiyet Stratejisi’nin hayata geçirilmesi sürecinde yapılacak tüm çalışmalara katkılarımızı sürdürmeye devam edeceğimizi bir kez daha hatırlatmak ister, saygılar sunarım.

(Orijinali imzalıdır.)

Cansen BAŞARAN SYMES
Yönetim Kurulu Üyesi ve Şirket İşleri Komisyonu Başkanı

EK - 1: Ulusal Fikri ve Sınai Mülkiyet Stratejisi ve Eylem Planına ilişkin TÜSİAD Görüşü

**ULUSAL FİKRİ HAKLAR
TASLAK STRATEJİSİ'NE İLİŞKİN TÜSİAD GÖRÜŞÜ***

2014-2018

Ocak 2014

- **TÜSİAD Görüşü kırmızı ile metne işlenmiştir.**

İçindekiler

Kısaltmalar

Önsöz

I. Giriş	4
II. Mevcut Durum	6
III. Amaç ve Stratejik Hedefler	15
IV. Stratejiler ve Performans Göstergeleri	
A.1 Stratejik Hedef 1 (Mevzuat ve Uygulama)	18
A.2 Performans Göstergeleri	21
B.1 Stratejik Hedef 2 (Kurumsal Kapasite)	22
B.2 Performans Göstergeleri	26
C.1 Stratejik Hedef 3 (Ticarileştirme)	27
C.2 Performans Göstergeleri	30
D.1 Stratejik Hedef 4 (Farkındalık)	31
D.2 Performans Göstergeleri	34
V. Stratejinin Uygulanması	35
VI. Ekler	
1. Eylem Planı	
2. Katılımcı Kurum ve Kuruluşlar	
3. Fikri Haklara İlişkin Ulusal Mevzuat	
4. Türkiye'nin Fikri Haklar Alanında Taraf Olduğu Uluslararası Anlaşmalar	

Kısaltmalar Listesi

AB	Avrupa Birliği
AR-GE	Araştırma ve Geliştirme
ATAD	Avrupa Topluluğu Adalet Divanı
BÜGEM	Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğu
DTÖ	Dünya Ticaret Örgütü
EGM	Emniyet Genel Müdürlüğu
EPO	Avrupa Patent Ofisi
GTHB	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
HSYK	Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
MASAK	Mali Suçları Araştırma Kurulu
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
OHİM	İç Pazar Uyum Ofisi
PCT	Patent İşbirliği Anlaşması
RTÜK	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TESK	Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu
THGM	Telif Hakları Genel Müdürlüğu
TİCTK	Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu
TİM	Türkiye İhracatçılar Meclisi
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TPE	Türk Patent Enstitüsü
TRIPS	Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Anlaşması
TRT	Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
TTGV	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı
TTO	Teknoloji Transfer Ofisi
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TÜSİAD	Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği
UFHS	Ulusal Fikri Haklar Stratejisi
UNESCO	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu
UPOV	Yeni Bitki Çeşitlerinin Korunması Uluslararası Sözleşmesi
UYAP	Ulusal Yargı Ağı Projesi
YASED	Uluslararası Yatırımcılar Derneği
YOİKK	Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu
YÖK	Yükseköğretim Kurulu
WIPO	Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı

I. GİRİŞ

Ülkemizde yüz elli yılı aşkın bir süredir mevcut olan fikri mülkiyet sisteminin yasal ve kurumsal alt yapısı son yirmi yıl içerisinde tamamlanmıştır. Hak tesisi ve icrası ile görevli idari kurumlar kurulmuş, mevzuat yenilenmiş, yargı sistemi oluşturulmuştur. Sistem içerisinde, hakların tesisi ve korunmasına yardımcı olmakla görevli ara yüzler (patent ve marka vekilleri, meslek birlikleri) mevcuttur. Ancak, sistem dinamik bir yapıya sahip olduğundan sürekli bir değişim içindedir. Yeni hak türleri oluşmakta, uygulama araçları geliştirilmekte ve uluslararası düzenlemelere konu olmaktadır. Doğal olarak bu gelişimden kaynaklanan sürekli bir değişim ülkemiz için de gerekmektedir. Zaman içerisinde bu değişimin de gerektirdiği ve sistemin aksaklıklarını gidermeyi amaçlayan bazı önlemler alınmaktadır.

Bu açıdan bakıldığında, günümüzde fikri mülkiyet sisteminin daha da derinleştirilerek geliştirilmesine yönelik yeni mekanizmalara ihtiyaç bulunmamaktadır. Ülkemiz açısından asıl önemli olan bu sisteme ihtiyaç duyan kişilerin, işletmelerin ve üreticilerin daha fazla bilgilendirilmesinin sağlanması ve sistemden elde edilecek yarara ilişkin farkındalıklarının artırılmasıdır. Ayrıca kullanıcıların, mevcut sisteminin araçlarından daha fazla yararlanmasının özendirilmesi ve desteklenmesi öne çıkan hususlar arasındadır. Tüm bu faaliyetler sonrasında ortaya çıkan fikri hakların ve bu haklara konu ürünlerin ekonomiye kazandırılması ve ticarileştirilmesinin sağlanması ise bu alana yönelik temel amaç olarak görülmektedir.

Sistem tüm kurum ve kurallarıyla oluşturulmuş olsa dahi hak ihlalleri ortaya çıkmaktadır. Ülkemizde son dönemde taklit ve korsan ürünler ile mücadelede önemli adımlar atılmış ancak henüz istenen düzeye ulaşılamamıştır. Bu nedenle, uygulamanın güçlendirilmesi ve uygulayıcı kurumların kapasitelerinin artırılması büyük önem taşımaktadır. Ancak taklit ve korsan ürünler ile mücadelede sadece uygulamanın güçlendirilmesi yeterli değildir. Bunun için toplumda emeğe ve emeğin korunmasına saygılı bir bilincin yeterli düzeye ulaşmış olması gereklidir. Bu nedenle, fikrî haklar kültürünün bütün topluma yaygınlaştırılması ve yerleştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Türkiye'nin Avrupa Birliği ile sürdürdüğü müzakereler ve tarama süreci sırasında görev ve yetkileri farklı alanlarda olsa dahi, fikri haklar alanında çalışan kurumlar arasında etkin bir iletişim ve işbirliği ortamı yaratılması gerekliliği bütünüyle belirginleşmiştir. Bu noktada, Başbakanlığın 2008/7 sayılı genelgesi ile Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Koordinasyon Kurulu kurulmuştur. Bu Kurulun ilk toplantısında alınan öncelikli kararlardan biri de ülkenin fikri haklar alanında bir stratejisinin oluşturulmasıdır. Bu karar, Dokuzuncu Kalkınma Planında yer alan politika hedefini bütünüyle yansıtmaktadır: *“Fikri haklar sisteminin ülke ekonomisine etkisi gözetilmek suretiyle, fikri haklar alanında kısa, orta ve uzun vadeli bir strateji belirlenecek ve bu stratejinin uygulanmasına yönelik bir eylem planı oluşturulacaktır.”*

Bu politika hedefi için gerekli çalışmalar Plan döneminde başlatılmış ancak tümüyle tamamlanamamıştır. Nitekim Onuncu Kalkınma Planında söz konusu strateji hazırlama çalışmalarına yön vermesi amacıyla öncelik alanları politika seviyesinde belirlenmiştir.

Strateji çalışmaları kapsamında Türkiye'deki mevcut durumun tespit edilebilmesi için Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatınca kılavuz niteliğinde hazırlanan anket kullanılmıştır. Bu ankete istinaden hazırlanan rapor analiz edildiğinde Türkiye'deki fikri hakların tescili, hukuki ve cezai korunmasına ilişkin mevzuat ve inovatif destek altyapısının oldukça iyi bir seviyede olduğu gözlenmiştir.

Ancak, değişik platformlarda sektör temsilcilerinin de çoğunlukla ifade ettiği üzere, sistemin işleyişine yönelik sorun alanlarının belirlenmesi ihtiyacı duyulmuştur. Bu kapsamda, ilgili kamu kurumları, sivil toplum örgütleri, akademisyenler ve yargı mensuplarının katılımıyla biri telif hakları ve diğeri sınaî haklar özelinde olmak üzere iki ayrı çalıştay yapılmış ve sorun alanlarının yanı sıra stratejik hedeflerin de belirlenmesine çalışılmıştır. Moderasyon tekniğiyle yapılan çalıştaylarda öncelikle sorun ağacı oluşturularak sistemik sorunlar tespit edilmiş, bu sorunlar beş farklı başlık altında birleştirilerek her bir başlık için çalıştay katılımcılarından oluşan ayrı grup çalışmaları sırasında çözüm önerileri geliştirilmiştir. Grupların ürettikleri çözüm önerileri grup temsilcilerince tüm çalıştay katılımcılarına sunulmuş ve tartışmaya açılmıştır. Müzakereler neticesinde olgunlaştırılan öneriler, öncelikli iyileştirme alanları olarak belirlenmiştir.

Çalıştay sonuçların özetleyen raporlar hazırlandıktan sonra çalıştaya katılan tüm paydaşlara iletilerek görüş ve önerileri alınmaya başlamıştır. Yaklaşık üç aylık bir zaman zarfında bu görüşlerin tartışıldığı beş ayrı grup toplantısı yapılarak hedefler ve bunlara ilişkin öncelikli stratejiler üzerinde geniş katımlı mutabakat sağlanmıştır. Daha sonra belgenin formatı ve içeriğine yönelik olarak Dokuzuncu ve Onuncu Kalkınma Planlarını gözden geçirilmiş, bunlara paralel hazırlanan Türkiye Sanayi Stratejisi ile Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi Belgeleri de dikkate alınmıştır. Öte yandan, başta Hırvatistan olmak üzere, Amerika Birleşik Devletleri, Çin ve Japonya gibi diğer ülkelerin fikri haklar politika dokümanlarında izlenen yöntem ve yaklaşımlardan da istifade edilmiştir.

Strateji belgesi yapısal olarak oluşturulduktan sonra bu stratejilere yönelik eylemlerin belirlenmesi için yine aynı paydaşlar ile koordinasyon sağlanmıştır. Eylemlerin belirlenmesi amacıyla halen paydaşların kurumsal stratejileri ve yürütmekte oldukları eylemlerin taranması istenerek özelden genele yönelik bir yaklaşım izlenmiş, uygun olan eylemler belirlenerek plana yansıtılmıştır. Stratejik öncelik olarak çalışma kapsamında belirlenen ancak söz konusu dokümanlarda yer almayan eylemlerin belirlenmesi için paydaşların katılımıyla son bir koordinasyon toplantısı yapılarak tüm öncelik alanlarının eylem planına yansıtılması sağlanmıştır.

Bu itibarla strateji çalışması, fikri hakların korunmasına ilişkin ekseninde tespit edilebilen mevcut sorunların çözülmesine yönelik yaklaşımı benimsemiş, hakların üretimi ve inovasyonun artırılması ekseninde ise daha iyi bir inovasyon atmosferi yaratılması prensibinden hareket etmiştir. Strateji hazırlık çalışmalarının değişik aşamalarında yer alan kurum ve kuruluşlar EK-2'de listelenmektedir.

II. MEVCUT DURUM

Türkiye’de fikri haklar sisteminin mevcut durumu tanımlanırken, ülkemizin bu alandaki köklü geçmişinin unutulmaması gereklidir. Nitekim telif haklarına ilişkin ilk düzenlemeler olarak 1850 tarihli Encümen-i Daniş Nizamnamesi, 1857 tarihli Telif Nizamnamesi, 1870 yılında Telif Nizamnamesi’ni tamamlar şekilde Telif ve Tercüme Nizamnamesi, 1910 tarihli Hakk-ı Telif Kanunu sayılabilir. Diğer yandan sınaî haklarla ilgili ilk yasal düzenlemeler olan Alamet-i Farika Nizamnamesi 1871, İhtira Beratı Kanunu ise 1879 tarihli olup, bu mevzuat Osmanlı Devletinin sınaî mülkiyet alanında dünyadaki ilk örnek ülkelerden birisi olmasına vesile olmuştur.

Fikri haklar alanında başlatılan bu önemli çalışmalar Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşundan bu yana giderek artan bir ivme ile devam ettirilmiş ve günümüz itibariyle gelinen durum gerek uluslararası platformlardaki yükümlülükler gerekse ülke ihtiyaçları çerçevesinde ortaya çıkmıştır.

Mevcut durumun ortaya konması sırasında dikkate alınan esaslar, Türkiye’de yürürlükte bulunan ulusal mevzuat, taraf olunan uluslararası anlaşmalar, kurumsal yapılanma ve fikri hakların kullanım göstergeleridir.

2.1 Küresel Durum Analizi

Günümüz bilgi ekonomilerinin temel dayanaklarından birisi bilginin üretildiği andan itibaren sahipliğini ve korunmasını sağlayan fikri haklar sistemidir. Bilgi toplumu olma yolunda hedef belirleyen ülkelerin, güçlü bir fikri haklar sistemi oluşturmadıkça bu hedefe varmalarının pek mümkün olmadığı, varılsa bile sürdürülebilir olamayacağı açıktır. Uluslararası ticaretin en yüksek getirili emtialarının ileri teknoloji ürünleri ve bunun yanında yazılım, müzik ve sinema gibi eserler olduğu düşünüldüğünde, ülkelerin fikri haklar alanında son yıllarda giderek artan bir hızda ulusal stratejiler üretmeye ağırlık verdikleri daha iyi anlaşılmaktadır.

Yine aynı sebeple, ihraç edilen bu ürünlerin son varış noktalarında da korunmasını teminat altına almak için küresel ölçekte ticareti düzenleyici tedbirler alınması gerekmiş ve DTÖ Anlaşması’na ek olarak TRIPS Anlaşması uluslararası platformda yerini almıştır. Türkiye’nin de taraf olduğu bu Anlaşma, her bir fikri hak türünün korunması için asgari standartları belirlemektedir. Gelişmiş ülkelere kıyasla gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkeler açısından doğabilecek eşitsizlikler, bu Anlaşmada tanınan bazı esneklikler ile çözülmeye çalışılmıştır.

Aynı ölçekte olmasa da uluslararası fikri haklar sistemini düzenleyici özellikleri dikkate alındığında, Birleşmiş Milletlerin bir organı olan WIPO da günümüzün önemli aktörlerinden biri olma özelliğini korumaktadır. WIPO bünyesinde birçok uluslararası anlaşma yürütülmekte ise de, bunlar içerisinde en öne çıkanları patentin uluslararası tesciline imkân veren Patent İşbirliği Sözleşmesi, markaların uluslararası tescilini sağlayan Madrid Anlaşması ve Madrid Protokolü, tasarımların uluslararası tesciline ilişkin Lahey Anlaşması ve tüm bunların temelinde tarihi daha eskiye dayanan Paris Sözleşmesi, Telif hakları alanında Edebiyat ve Sanat Eserlerinin Korunmasına İlişkin Bern Sözleşmesi, İcracı Sanatçıların, Fonogram Yapımcılarının ve Yayın Kuruluşlarının Korunmasına Dair Roma Sözleşmesi, İcralar ve Fonogramlar Anlaşması ve Telif Hakları Anlaşması bulunmaktadır. Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalara ilişkin detaylı liste EK-4’de yer almaktadır. WIPO tarafından yürütülen uluslararası tescil mekanizmalarının neredeyse tamamına ülkemiz üyedir. Diğer yandan WIPO Görme ve Yazma Engelli Kişilerin Yayınlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına İlişkin Marakeş

Anlaşması 1 Kasım 2013 tarihinde ülkemizce imzalanmıştır. Eser sahibinin haklarına kısıtlama getiren ilk uluslararası anlaşma olması nedeniyle telif hukuku bakımından özel öneme sahip olan bu Anlaşmanın iç hukuk bakımından onaylanmasına ilişkin işlemler sürdürülmektedir.

Bölgesel ölçekte düzenleyici roller göz önüne alındığında, ülkemizin adaylığını sürdürdüğü AB içerisindeki fikri haklar sistemi de önem arz etmektedir. Uluslararası tescili öngören WIPO anlaşmaları daha mikro ölçekte AB sınırları içerisinde Topluluk Markası ve Topluluk Tasarımı adıyla Avrupa Komisyonu organı olan OHIM tarafından gerçekleştirilmektedir ve tescil tüm AB ülkelerinde geçerlidir. Sistemin önemli bir bileşeni de Topluluk Markası ile ilgili ihtilafları görmek üzere bazı ülkelerde kurulan Topluluk Markası mahkemeleridir.

Diğer taraftan, Üniter Patent ise Avrupa ülkeleri arasında yaklaşık son elli yıldır tartışılan bir konudur. 2012 yılında Komisyonun girişimleriyle gündeme alınan konu ile ilgili nihayetinde 2 tüzük ve bir anlaşma ortaya çıkmıştır. Sadece AB üyesi ülkelerinin katılacağı bu düzenlemelere, İspanya, İtalya ve Hırvatistan imza atmamıştır. 2015'te uygulamaya girmesi beklenen Üniter Patent'in sadece AB üyesi ülkelere değil, Türkiye gibi ülkelere de etkileri olması beklenmektedir.

AB'nin yakın zamanda ülkemizi de ilgilendiren bir yapılanması OHIM bünyesinde kurulan Avrupa Taklit ve Korsan ile Mücadele Gözlemevi'dir. Gözlemevi'nin kuruluşu, AB Rekabetçilik Konseyi'nin 25 Eylül 2008 tarihli "Korsan ve Taklitçiliğe Karşı Kapsamlı Mücadele Planı" çerçevesinde alınan kararlar arasında yer almaktadır. Avrupa Komisyonu ve Konseyi'nin 19 Ağustos 2012 tarih ve 386/2012 sayılı Fikri Mülkiyet Haklarının Uygulanması ile ilgili Tüzüğü çıkartması ile beraber Gözlemevi'ne ilişkin görevler OHIM'e devredilmiştir. Gözlemevi, esas olarak tek pazardaki taklitçilik ve korsan eylemlerine ilişkin bilgi düzeyinin ve istatistiklerin iyileştirilmesi, kamuoyu bilincinin artırılması, taklitçilik ve korsanla mücadele konusunda kamu ve özel sektörü içine alan stratejiler ve yürütme/infaz tekniklerinin geliştirilmesi ve bunların yaygınlaştırılması amacıyla kurulmuştur.

Son yıllarda WIPO tarafından kabul gören "telif haklarına dayalı kültür endüstrileri" kavramıyla telif haklarının bu endüstrilerin oluşumu ve güçlendirilmesindeki rolüne vurgu yapılmaktadır. Gerek UNESCO gerekse WIPO, telif hakkı ile korunan edebiyat, güzel sanatlar, sinema, müzik, radyo-televizyon yayıncılığı ve bilişim gibi alanları kültür endüstrilerini oluşturan sektörler olarak kabul etmektedir. Kültür endüstrilerinin güçlendirilmesine yönelik politikaların tespitinde bu alanın ekonomik büyüklüğünün ortaya konması ve endüstri göstergelerinin belirlenmesi önem taşımaktadır. Bu bağlamda gerek ulusal gerekse uluslararası alanda; telif haklarının korunmasına yönelik politikalar; telif haklarının kültür endüstrilerinin oluşumu ve geliştirilmesindeki rolünün farkındalığıyla yeni bir boyut kazanmış ve telif hakları ile korunan sektörlerin endüstrileşmesine ilişkin çalışmalar ön plana çıkmıştır.

Diğer yandan teknolojik gelişmelere paralel olarak son yıllarda internet kullanımı ve dijital medyanın çok hızlı bir şekilde yayıldığı bilinmektedir. İnternet kullanımının artışı ile birlikte sanatsal içeriğe erişim oranları da artmakta ve bu durum yaratıcı endüstrilerde çalışan kültürel aktörler için hem bir tehdit hem de bir fırsat teşkil etmektedir.

Dünyada dijital alanda telif haklarının korunması hususu önemli bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Kültürel ürün ve hizmetlerin sunulabileceği alanın dijital ortama genişlemiş olması telif hakkı sahipleri için yeni bir pazarlama avantajı olarak görülürken, telif korumasının sıkılaştırılması da kullanıcılar için içeriğe erişim özgürlüğünün kısıtlanması gibi bir problematiği gündeme getirmektedir.

Bu problematikle başa çıkmanın yollarını arayan AB, WIPO gibi uluslararası aktörler ile gelişmiş ülkeler son dönemde dijital alanda telif hakları korumasına ilişkin önleyici/cezalandırıcı sistemler üretmeye çalışmaktadır. Uluslararası eğilimler ve ulusal gereklilikler bakımından Türkiye de bu süreci takip etmekte, gerek hukuki anlamda gerekse uygulamaya yönelik düzenlemeleri yapma yolunda hızla ilerleme kaydetmektedir.

AB-Türkiye ilişkileri açısından bakıldığında; Türkiye’de fikri hakların modernleşme süreci AB-Türkiye Ortaklık Konseyi’nin 1/95 tarihli kararı ile tesis edilen Gümrük Birliği sonrası hız kazanmıştır. Bu kararın 8 numaralı Fikri, Sınai ve Ticari Mülkiyetin Korunması konulu ekindeki yasal düzenlemeler ile bugünkü fikri haklar atmosferi tesis edilmiştir.

Katılım müzakerelerinin başladığı 2005 yılı ve tarama sürecinin yaşandığı 2006 yıllarından itibaren Fikri Mülkiyet Hukuku faslında hızlı gelişmeler yaşanmış ve fasıl müzakereleri resmi olarak 17 Haziran 2008 tarihinde başlatılmıştır. Açılış kriteri olarak Türkiye tarafından sunulan ve AB tarafınca uygun görülen Eylem Planı büyük ölçüde uygulanmıştır. Fasılın kapanış kriterleri ise:

1. Komisyonun 3 Nisan 2008 tarihinde Türkiye’ye sunduğu işleyiş esasları çerçevesinde Fikri Mülkiyet alanındaki konularda Türkiye’nin başarılı bir diyalog tesis etmesi
2. Korsan ve taklit faaliyetlerle mücadeleye ilişkin hakların uygulanmasında icracı kurumların yeterli idari kapasiteye sahip olmasının sağlanması
3. Türkiye’nin soruşturmalar, kovuşturmalar ve ihlallere ilişkin hukuki eylemler ve Fikri Mülkiyet Hukuku’nun etkin uygulanmasına dair geliştirilmiş performansı hakkında AB’ye ihraç edilen taklit ve korsan ürünlerin sayısında büyük ölçüde düşüşü de içeren tatmin edici bir ilerleme kaydı sunması
4. Hakların Topluluk düzeyinde tüketilmesi ve ek koruma sertifikalarının uygulamaya sokulması ile ilgili müktesebat uyumunun Avrupa Birliği’ne tam üyelikle birlikte uygulamaya konması ve geriye doğru yürütülmemesi tamamlanması ve hakların katılımla birlikte uygulanması

Gereke: Cümlelerin “Hakların Topluluk düzeyinde tüketilmesi ve ek koruma sertifikalarının uygulamaya konması ile ilgili müktesebat uyumunun Avrupa Birliği’ne tam üyelikle birlikte uygulamaya sokulması ve geriye doğru yürütülmemesi” şeklinde değiştirilmesi önerilmektedir. 31 Aralık 2008 tarih ve 27097 sayılı 5. Mükerrer Resmi Gazete’de yayınlanmış olan “Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı”nda ek koruma sertifikası uygulamasının, AB’ye tam üye olmadan başlatılmaması gerektiği ifade edilmektedir.

olarak belirlenmiştir. Kapanış kriteri kapsamında oluşturulan AB-Türkiye Fikri Mülkiyet Hakları Çalışma Grubunun koordinatörlüğünü ülkemiz adına Kültür ve Turizm Bakanlığı yürütmektedir. Söz konusu Çalışma Grubu; kurumsal reformlar, yerel düzeydeki birimler ile koordinasyon, beşeri ve mali kaynaklar, fikri mülkiyet haklarının uygulanması, taklit ve korsanla mücadele bağlamında gümrük, polis, idari ve adli organların merkezi ve yerel uygulamaları, tüketici ve hak sahiplerinin bilinçlendirilmesi, bu alanda devam eden yasama çalışmaları hakkında AB ve Türkiye Cumhuriyeti’ndeki tecrübelerin paylaşımı gibi konularda karşılıklı bilgi ve görüş paylaşımı amacıyla her yıl düzenli aralıklarla toplantılar gerçekleştirilmektedir. Kapanış kriterleri halen bu alanda yürütülen iyileştirme çalışmalarına esas teşkil etmektedir ve strateji çalışmalarına da yön vermektedir. Öte yandan siyasi kriter olarak belirlenen Ankara Anlaşması

ve Katma Protokolünde öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmesi konusu strateji belgesi kapsamı dışında değerlendirilmektedir.

2.2 Fikri Hakların Korunmasına İlişkin Ulusal Mevzuat

Mevcut durumda fikri ve sınaî hakların korunmasına ilişkin yürürlükteki mevzuat, koruma alanları temel alınmak suretiyle aşağıda listelenmiştir. Türkiye’de koruma sağlanan fikri haklar ve bunlara ilişkin mevzuat:

- a. Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu (Eser sahibinin hakları ve bağlantılı haklar)
- b. Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (Patent ve Faydalı Model)
- c. Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
- d. Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
- e. Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanun
- f. Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
- g. Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun

kapsamında yürütülmektedir. Bunlara ilişkin ek kanunlar, ikincil düzenlemeler ve diğer mevzuat EK-3’te yer almaktadır. Ticari sır, geleneksel bilgi ve kültürel ifadeler konuları itibariyle farklı kanunlar altında korunmakla beraber, müstakil bir düzenlemeye sahip değildir.

2.3 Kurumsal Yapılanmalar ve Paydaşlar

Fikri haklar alanında faaliyet gösteren temel aktörler ve bunların işleyişi, Türkiye’deki koruma altyapısının göstergelerinden biridir. Buna göre;

Türk Patent Enstitüsü; patent, faydalı model, marka, endüstriyel tasarım, coğrafi işaret, entegre devre topoğrafyalarına ilişkin **başvuru ve** tescil işlemlerini yürütür. Bu haklara ilişkin uluslararası mevzuat, ulusal mevzuat ve bilinçlendirme faaliyetlerinin asli sorumlusudur. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’na bağlı faaliyet gösterir.

Gerekeçe: Türk Patent Enstitüsü tescil işleminin yanı sıra başvuru işlemlerini de yürüttüğü için ilgili ekleme yapılmıştır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü; telif hakları alanında uluslararası gelişmelerin takip edilmesi, ulusal mevzuatın geliştirilmesi, hak ihlalleriyle mücadeleye yönelik gerekli tedbir ve uygulamaların yürütülmesi ile kamuoyu bilinçlendirme faaliyetleri bakımından asli sorumlu kuruluştur. Bunun yanı sıra fikir ve sanat eserlerine yönelik olarak “kayıt ve tescil”, “bandrol” ve “sertifika” işlemlerini yürütür.

Emniyet Genel Müdürlüğü; Türkiye sınırları içindeki telif hakkı ihlallerine ilişkin resen, sınaî hak ihlallerine ilişkin şikâyet üzerine hakların korunmasına ilişkin kanunlarda öngörülen işlemleri polis teşkilatı eliyle yürütür. İçişleri Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösterir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı; Türkiye gümrüklerinde fikri mülkiyet hakkı ihlallerine ilişkin resen veya başvuru esaslı işlem yapma yetkisi çerçevesinde hakların korunmasına ilişkin kanunlarda öngörülen işlemleri yürütür.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı; yeni bitki çeşitleri ile ilgili tescil işlemlerini yürütür ve Türkiye sınırları içinde coğrafi işaretlerin tescile uygun imalatını resen denetler.

Fikri ve Sınai Haklar Mahkemeleri: fikri mülkiyet haklarına ilişkin ihlal davaları ve hakların tesciline ilişkin hükümsüzlük davalarına bakar.

Meslek Birlikleri: Kültür ve Turizm Bakanlığı idari ve mali denetiminde üyelerinin eser, icra, fonogram, yapım ve yayınlarına ilişkin mali haklarının idaresi ve takibi yetkisi çerçevesinde, bu kullanımlara ilişkin tarifeleri belirleme, sözleşmeleri yapma, gerektiğinde hukuki yollara başvurma gibi görevleri ve ayrıca korsanlıkla mücadele ve fikri hakların korunması konusunda bilinçlendirme faaliyetlerini yürütür.

Patent ve Marka Vekilleri: TPE'ye yapılacak sınai mülkiyet başvurularında başvuru sahipleri adına Enstitü nezdinde işlem yapmaya yetkili kişilerdir. İlgili kanunda öngörülen koşulları taşımak ve iki yılda bir yapılan yeterlilik sınavında başarılı olmak gerekmektedir.

Yukarıda sayılan yapılar içerisindeki kamu kurumları arasında eşgüdüm ve işbirliği üst düzey temsilcilerin katılımıyla Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Koordinasyon Kurulu tarafından yürütülür. Ayrıca Ekonomi Bakanlığınca yürütülen Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu altındaki Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları ve Ar-Ge Teknik Komitesi çerçevesinde fikri haklar yönetimini ilgilendiren eylem planları oluşturulmaktadır. Son olarak, katma değeri yüksek tasarımlar yaratılması ve Türk tasarımlarının dünyada tercih edilir konuma getirilmesi amacıyla, kamu kurumları ve sivil toplum örgütlerinin katılımıyla kurulan Türk Tasarım Danışma Konseyi çerçevesinde tasarım stratejisi ve eylem planı hazırlanmıştır.

Anılan koordinasyon mekanizmalarına sivil toplum örgütlerini temsilen katılım sağlanmaktadır. Bunlardan en önemli iki kuruluş TOBB ile YASED'dir.

2.4 Fikri Hakların Kullanım Yaygınlığı

Türkiye’de fikri mülkiyet haklarının kullanımı çok eskiye dayanmakla birlikte kurumsal yapıların tesis edilmesi ve Avrupa Birliği müktesebatına uyumlaştırma süreci ile 1995 yılından itibaren önemli ölçüde artış göstermiştir. Son beş yıl içerisinde bu artış eğiliminin devam ettiği gözlemlenmektedir. Buna göre, ilgili koruma alanlarında yapılan fikri mülkiyet başvurularına ilişkin göstergeler Tablo 1’de verilmektedir. Daha detaylı istatistikler EK-5’te yer almaktadır.

Tablo 1: Fikri Mülkiyet Başvuru Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı¹

		1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013
Patent Başvuru Sayısı	Yerli	170	277	935	3.250	4.087	4.543	4.510
	Yabancı	1.520	3.156	2.526	5.093	6.154	7.056	7.461
Marka Başvuru Sayısı	Yerli	12.815	21.188	48.981	73.142	103.747	97.311	92.452
	Yabancı	3.379	8.195	11.436	11.986	13.976	13.832	15.228
Faydalı Model Başvuru Sayısı	Yerli	38	454	1.896	2.994	3.175	3.725	3.411
	Yabancı	3	17	28	39	69	63	85
Tasarım Başvuru Sayısı	Yerli	2.885	10.030	26.716	29.467	35.451	39.890	43.632
	Yabancı	29	592	1.209	974	1.127	1.330	1.500
Coğrafi İşaret Başvuru Sayısı		25	9	15	35	51	140	90
İslahçı Hakkı Başvuru Sayısı		-	-	119	76	112	122	
Entegre Devre		-	-	-	3	-	3	

Patent başvuruları ve verilen patentlerde yabancı ağırlığı; faydalı model başvuru ve belgelerinde yerli ağırlığı söz konusudur. Son yıllarda yerli faydalı model başvuru ve belge sayılarında ya da artış oranlarında bir azalmadan söz edilebilir. İlk defa 2010 yılında yerli patent başvuru sayısı, yerli faydalı model başvuru sayısını geçmiştir. Bu durum, yerli buluşların niteliğinin yükselmeye başladığının bir göstergesi olarak yorumlanabilir.

Son beş yıl içerisinde hem yerli hem de yabancı marka başvuru ve tescil sayıları büyük bir artış kaydetmiştir. Bununla birlikte yabancı başvuru sayılarının 2005-2008 dönemindeki %25’lik payı

¹ Kaynak: TPE, GTHB

azalan bir eğilim göstermiş ve 2011 yılı itibariyle toplam başvuru sayısının yaklaşık olarak %10'u seviyesinde gerçekleşmiştir. Hazır giyim ve tekstil sektörü ile gıda sektörü marka tescil başvurularında önemli bir paya sahiptir. Bu sektörleri, imalat, bilişim ve hizmet sektörlerine ilişkin marka tescil başvuruları takip etmektedir.

Tasarım tescil başvuruları en fazla, imalat sektörünün içinde yer alan mobilya, tekstil ve vitrifiye alanında yapılmıştır. Yapılan eğitimler, seminerler, bilgilendirme toplantıları başvuru sahiplerinin bilinçlenmesini sağlamıştır.

Coğrafi işaretler, bir tekel hakkı olmayıp ürünün gerçek üreticilerini koruyan kolektif bir hak olduğundan kırsal kalkınmaya aracılık etmekte ve ürüne pazarlama gücü katarak ülke ekonomisine katkı sağlamaktadır. 2013 yılı sonu itibariyle Türkiye'de toplam 176 tescilli coğrafi işaret bulunmakta olup, AB nezdinde başvurusu yapılan 4 adet coğrafi işareten 1 tanesinin AB nezdinde tescili yapılmıştır.

Türkiye yeni bitki çeşitlerini TRIPS Anlaşmasında tanınan seçenek doğrultusunda patent yerine sui-generis bir sistemle korumaktadır. İslahçı haklarına ilişkin işlemleri Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı BÜGEM Tohumculuk Dairesi Başkanlığı yürütmektedir. Bitki Çeşitleri Bülteninde yayınlanan tesciller 5042 sayılı Kanun ve UPOV Sözleşmesi hükümlerine göre yapılır. Yeni bitki çeşitleri alanında en fazla başvuru ve tescil sırasıyla tarla bitkileri, meyve, sebze ve süs bitkileri şeklinde gerçekleşmiştir.

Entegre devre alanında korumayı sağlayan bir kanun bulunmakla birlikte, bu alanda alınan başvuru sayısı son derece sınırlıdır.

Tablo 2: TPE'ye Yapılan Başvuru Sayılarının Küresel Ofislerle Kıyaslanması²

Orijine göre 2011 yılı ülke içi başvuru sıralaması				Orijine göre 2012 yılı ülke içi başvuru sıralaması			
	Patentler	Markalar	Tasarımlar		Patentler	Markalar	Tasarımlar
Çin	1	1	1	Çin	1	1	1
Almanya	5	4	2	Japonya	2	3	6
ABD	3	2	9	Almanya	5	5	2
Japonya	2	8	6	Kore	4	9	3
Kore	4	9	3	Fransa	7	2	7
Fransa	7	3	8	ABD	3	4	9
İtalya	9	10	4	Türkiye	15	6	4
Hindistan	10	5	11	İtalya	9	12	5
Türkiye	17	6	5	Hindistan	10	7	11
Birleşik Krallık	8	11	10	Birleşik Krallık	8	11	10

WIPO'nun yıllık olarak yayınladığı *Dünya Fikri Mülkiyet Göstergeleri* 2011 ve 2012 yılı verilerine göre, yerli fikri hak üretme sıralamasında Türkiye dünya çapında;

- Patent başvurusunda 17'nci sıradan 15'inci sıraya yükselmiştir.
- Marka başvurusunda 6'ncı sırayı korumuştur.
- Tasarım başvurusunda 5'inci sıradan 4'üncü sıraya yükselmiştir.

² Kaynak: World Intellectual Property Indications 2013, WIPO Economics and Statistics Series, WIPO

Aynı dönemde Avrupa ülkeleri arasında yapılan sıralamada ise Türkiye;

- Patent başvurusunda 9'uncu sıradan 8'inci sıraya yükselmiştir.
- Marka başvurusunda 3'üncü sırayı korumuştur.
- Tasarım başvurusunda 5'inci sıradan 2'nci sıraya yükselmiştir.

2.5 Fikir ve Sanat Eserleri Üretimi

Ülkemizde fikir ve sanat eserleri alanına ilişkin olarak resmi istatistikler bulunmamakla birlikte Kültür ve Turizm Bakanlığınca yürütülen bandrol, kayıt-tescil, sertifika ve yapımca belgesi istatistikleri bu alandaki üretimin ve sektörün büyüklüğü konusunda önemli bir göstergedir.

Ülkemiz şartları açısından yasal nüsha ile korsan kopyanın ayırt edilmesinde etkin bir tespit aracı olan bandroller, taşıdıkları seri numaraları vasıtasıyla hak sahiplerinin tespiti açısından da önem arz etmektedir. 5846 sayılı Kanununun 81'inci maddesi uyarınca müzik ve sinema eserlerinin çoğaltılmış nüshaları ile süreli olmayan yayınlara (kitap) bandrol yapıştırılması zorunludur. Bu zorunluluk yurt içinde üretilen eserlerin yanı sıra ithal edilen eserleri de kapsamaktadır.

Tablo 3: Kitap Bandrolü Sayıları³

2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
55.759.167	145.682.555	163.165.695	170.324.457	214.414.289	289.193.982	293.257.824	330.017.405

2006-2013 yılları arasında bandrol istatistikleri incelendiğinde, 2006-2007 yılları arasında %161'lik bir artış yaşandığı dikkat çekmektedir. Bu durum, piyasaya sunulan kitap sayısındaki artışın yanı sıra bandrol sisteminin etkinleştirilmesi dolayısıyla uygulamanın yaygınlığındaki artışın da bir göstergesidir. 2006 yılından bugüne kadar gerçekleşen bandrol sayılarındaki artış ise yayıncılık sektörünün her geçen yıl biraz daha büyüdüğüne göstergesi olarak kabul edilebilir.

Ülkemizde fikir ve sanat eserleri bakımından kayıt tescil işlemi, hak sahipliklerinin belirlenmesinde ispat kolaylığı sağlanması amacıyla Kültür ve Turizm Bakanlığınca yürütülmektedir. Kayıt-tescil işlemi, ülkemizdeki kültürel üretim düzeyine ilişkin istatistikî verilerin elde edilmesi bakımından da önem arz etmektedir. Sinema ve müzik eserleri ile bilgisayar oyunları bakımından zorunlu olarak uygulanan kayıt tescil istatistikleri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 4: Kayıt Tescil İstatistikleri⁴

2006			2007			2008			2009		
Müzik	Sinema	Toplam	Müzik	Sinema	Toplam	Müzik	Sinema	Toplam	Müzik	Sinema	Toplam
2063	2243	4306	3666	1926	5592	3392	2426	5818	3568	1832	5400

³ Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Telif Hakları Genel Müdürlüğü

⁴ 2006-2010 yılları arasında bilgisayar oyunlarına ilişkin kayıt tescil sayıları sinema eserleri kapsamında değerlendirilmiştir. Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Telif Hakları Genel Müdürlüğü

2010			2011				2012				2013			
Müzik	Sinema	Toplam	Müzik	Sinema	Bil.Oyun	Toplam	Müzik	Sinema	Bil.Oyun	Toplam	Müzik	Sinema	Bil.Oyun	Toplam
3138	1986	5124	3595	1286	364	5245	3498	956	385	4839	3152	929	181	4262

Sinema ve müzik eserleri ile bilgisayar oyunları bakımından zorunlu olarak uygulanan kayıt tescile ilişkin, 2006-2013 yılları istatistikleri incelendiğinde; zorunlu kayıt tescil işleminde, 2006 yılından sonra önemli ölçüde artış olduğu; son yıllarda ise bir azalma olduğu görülmektedir. Bu düşüşte internet ve dijital alandaki gelişmelerin etkili olduğunu söylemek mümkündür.

Fikir ve sanat eserlerinin dolum, çoğaltım, dağıtım ve satışının yapan yerler, Kültür ve Turizm Bakanlığınca sertifikalandırılmaktadır. Sertifika sistemi bu alanda faaliyet gösteren işletmelerin denetimlerini kolaylaştırmasının yanı sıra sektör hakkında istatistikî veri elde edilmesine de katkı sağlamaktadır.

Tablo 5: Sertifikalı İşyeri Sayıları⁵

2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.695	2.308	2.616	2.998	4.156	3.699

Yapımcı Belgesi Sayısı:

Ülkemizde faaliyet gösteren sinema ve müzik eseri yapımcılarının Kültür ve Turizm Bakanlığından yapımcı belgesi almaları gerekmektedir. Bu kapsamda 2013 yılı sonu itibariyle Türkiye’de 739 müzik yapımcısı; 769 sinema yapımcısı olmak üzere toplam 1508 yapımcı faaliyet göstermektedir.

⁵ Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Telif Hakları Genel Müdürlüğü

III. AMAÇ VE STRATEJİK HEDEFLER

3.1 Amaç

Türkiye'nin fikri haklar alanındaki beklentisi, üst politika amaçlarına nitelikli katkı sağlayabilecek bir enstrüman olarak fikri haklar sisteminin mevcut durumdan daha iyi bir noktaya getirilmesidir. Buna göre stratejinin genel amacı aşağıdaki şekildedir:

Fikri mülkiyetin korunması ve hakların kullanılması için etkin, yaygın ve toplumca benimsenmiş bir fikri mülkiyet hakları sistemi oluşturularak fikri hakların ve bu haklara konu ürünlerin kalkınma sürecine katkısı arttırılacaktır.

3.2 Stratejik hedefler

Belirlenen amaç doğrultusunda aşağıda belirtilen hedeflere ulaşılması öngörülmektedir:

Hedef 1

Ülke ihtiyaçları doğrultusunda mevzuat ve uygulama iyileştirilerek, fikri mülkiyet haklarının etkin biçimde uygulanması sağlanacaktır.

Hedef 2

Yargı, gümrük ve kolluk hizmetleri başta olmak üzere ilgili birimlerde yeterli beşeri ve kurumsal kapasite oluşturularak, fikri hakların etkin biçimde denetlenmesi ve korunması sağlanacaktır.

Hedef 3

Piyasa algısı ve değere dönüştürme altyapısı geliştirilerek, fikri hakların ticarileştirilmesine ilişkin mekanizmaların etkinliği arttırılacaktır.

Hedef 4

Fikri haklar sistemi konusunda toplumsal bilinç arttırılarak, fikre ve bilgiye saygılı bir bilgi toplumu olma hedefine katkı sağlanacaktır.

Yukarıda belirlenen hedefler strateji çalışmalarında üretilen hedef alanları ve Onuncu Kalkınma Planı politika önceliklerinin eşleştirilmesi ile oluşturulmuştur. Hedefler ayrıca Dokuzuncu Kalkınma Planı döneminde hazırlanan Fikri Haklar İhtisas Komisyonu Raporunda belirlenen öncelikler ile örtüşmekte olup, Raporda belirtilen önceliklerden uygun olanları ayrıca ilgili hedeflerin altında strateji olarak yer almıştır. Her bir hedef için belirlenen performans göstergelerinde kaydedilen ilerlemeler temel amaca ulaşılması yönünde kümülatif iyileşme olarak yorumlanacaktır. Öte yandan temel amacın daha makro ve bağımsız göstergeler ile ölçülmesi, stratejinin ölçümünde daha verimli sonuç verecektir. Buna göre,

Temel Amaç Performans Göstergeleri:

- Patent başvuru hedefleri

Onuncu Kalkınma Planında yerli patent başvurularına ilişkin hedefler yer almaktadır. Strateji dönemi sonunda söz konusu hedeflere ulaşma derecesi ülkemizdeki teknolojik gelişimin bir göstergesi olabilecektir.

Tablo 6: Patent Başvuruları Mevcut Durumu ve Beklenen Gelişim⁶

	2013	2018
Yerli Patent Başvuru Sayısı ⁷	4.510	16.000
Yerli Patent Başvurularının Toplam İçerisindeki Payı (%) ⁸	37	55
Türkiye Orijinli Uluslararası ve Bölgesel Patent Başvuru Sayısı ⁹	983 (398EP+585PCT)	2.140
Türkiye Üçlü Patent (Triadic) Başvuru Sayısı ¹⁰	35	167

- Küresel fikri mülkiyet başvuru sıralamasında iyileşme

WIPO tarafından yıllık yayınlanan Dünya Fikri Mülkiyet Göstergeleri adlı rapor esas alınacaktır. 2013 yılında yayınlanan rapor temel alındığında, 2012 verileri doğrultusunda Türkiye patent başvurularında dünya çapında 15inci ülke olup, Türkiye'nin daha üst sıralara yükselmesi hedeflenmektedir.

- Değer içeren fikir ürünü oranlarında artış

Yerli patent başvuruları açısından, başvuruların verilen patentlere oranı izlenecektir. Mevcut durumda yabancı ofislerin kendi ulusal patent başvuruları açısından bu oran Almanya'da %30, ABD'de %43 ve Japonya'da %68 mertebesinde iken, ülkemizdeki yerli başvurular açısından %20 civarlarındadır. Veri kaynağı olarak TPE başvuru ve tescil bilgileri esas alınacaktır.

⁶ Kaynak: Onuncu Kalkınma Planı, Kalkınma Bakanlığı

⁷ TPE'ye yapılan başvurulardır.

⁸ Uluslararası Patent Başvurusu (PCT) ve Avrupa Patenti (EPC) başvuruları toplamıdır.

⁹ WIPO Statistics PCT filings by country of origin (<http://www.wipo.int/ipstats/en/statistics/pct/>)

¹⁰ 2010 yılı değeridir.

- Telif haklarına dayalı kültür endüstrilerinin yarattığı katma değer, GSYH, istihdam ve dış ticaretteki paylarında değişim

Stratejide belirlenen hedeflere ulaşılması için bu alana yönelik tüm sektör ve faaliyetlerin ekonomik değeri önem taşımaktadır. Bu amaçla başlatılan çalışmaların sonuçları strateji döneminin değerlendirilmesi için önemli bir parametre olacaktır.

IV. STRATEJİLER VE PERFORMANS GÖSTERGELERİ

A.1 Stratejik Hedef 1: Ülke ihtiyaçları doğrultusunda mevzuat ve uygulama iyileştirilerek, fikri hakların etkin biçimde uygulanması sağlanacaktır.

Fikri haklar sürekli değişen ve gelişen bir alandır. Dünyada bu alanda sürekli bir değişim yaşanmaktadır. Söz konusu değişim ülkemizdeki sistemi de etkilemekte ve güncellenme ihtiyacı yaratmaktadır. Türkiye'nin fikri mülkiyet hakları alanındaki mevzuatı 1995 yılından bu yana sürekli olarak geliştirilmeye devam etmiş, uygulama alanında önemli mesafeler kaydedilmiştir. Ancak, ülke içi uygulamalar sonucunda görülen aksaklıklar ve dünyada ortaya çıkan gelişmeler ve eğilimler göz önüne alınarak 2005 yılında sınaî haklar mevzuatında değişiklik çalışmalarına başlanmıştır. Çalışmaların sonucunda hazırlanan kanun tasarıları yasalasma imkânı bulamamış, son olarak 2013 yılında yeniden bir kanun tasarısı hazırlanarak TBMM'ye sevk edilmiştir.

Sınaî mülkiyet hakları mevzuatı büyük ölçüde AB mevzuatından ve uluslararası sözleşme metinlerinden faydalanılarak hazırlanmıştır. Ancak bu düzenlemeler kanun yerine KHK ile yapıldığından, sınaî haklar mevzuatının cezai hükümleri Anayasa Mahkemesinin kararlarıyla iptal edilmiş bulunmaktadır. Söz konusu iptal kararları nedeniyle özellikle markalarla ilgili davalar düşmüş ve dava konusu mallar serbest bırakılmıştır. Bu durumu düzeltmek üzere, markalara ilişkin cezai hükümleri düzenleyen bir yasa (21 Ocak 2009 tarih ve 5833 sayılı Kanun) çıkarılmış ancak patent, faydalı model, tasarım ve coğrafi işaretler açısından benzer bir çalışma yapılamamıştır. Bu nedenle, mevcut durumda patent ve faydalı model, endüstriyel tasarımlar ve coğrafi işaretlerle ilgili olarak ceza hukuku açısından yasal boşluk bulunmaktadır. Bu durum, uluslararası platformlarda ve AB düzeyinde ülkemizin eleştirilmesine neden olmaktadır.

1951 tarihli 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu; uluslararası sözleşmeler, teknolojik gelişmeler ve korsan faaliyetlerle mücadele gibi amaçlarla birçok kez değişikliğe uğramıştır. En son 2008 yılında Temel Ceza Kanunlarına uyum amacıyla 5728 sayılı Kanunla değişikliğe uğrayan 5846 sayılı Kanun'da, AB müktesebatı ile tam uyumunun sağlanması ve uygulamadan kaynaklı sorunların giderilmesi amacıyla yeni bir değişiklik yapılması gündemdedir.

Paydaşlar açısından bakıldığında, ülkemizde faaliyet gösteren meslek birliklerinin sayısının fazla oluşu, tek elden lisanslama yapılmasını güçleştirmekte ve meslek birlikleri arasında yapılan ortak protokollerle bu güçlük aşılmaya çalışılmaktadır. Mevcut mevzuat aynı sektörde faaliyet gösteren meslek birliklerinin ortak lisanslama yapmasına cevaz vermekle birlikte, bu husus yasal olarak zorunlu bulunmamaktadır. Bu bağlamda öncelikle aynı sektörde faaliyet gösteren meslek birliklerinin tek çatı altında örgütlenmelerini temin eden ve bazı alanlar bakımından bunu zorunlu tutan bir mevzuat düzenlenmesine ihtiyaç bulunmaktadır. İlgili mevzuatta yapılacak değişiklikleri takiben meslek birliklerinin veri tabanlarının eşleştirilmesi de dâhil olmak üzere bir takım sistemsal çalışmaların yapılması gerekmektedir. Diğer taraftan meslek birliklerinin üyelerini temsilen yargıya başvurmaları sürecinde temsil kabiliyetleri ile ilgili uygulama farklılıkları doğmakta, bu kapsamda temsil yetkileri ile ilgili açık bir hükmün yasada yer almasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Patent ve marka vekillerinin işleyişini denetleyen bir yasal mekanizma bulunmamaktadır. Mesleki anlamda kabul gören prensiplere aykırı davranıldığında idari bir yaptırımla karşılanmaması sebebiyle hak sahiplerinin mağduriyetine sebep veren durumlar yaşanmaktadır.

Hakların korunması aşamasında önemli yeri olan ihtisas mahkemelerinde sıkça bilirkişi görüşüne başvurulmaktadır. Ancak, gerek bilirkişilerin rapor hazırlaması için gereken süre, gerekse bu raporların geç tanzim edilmesi, yargılama sürelerini uzatmaktadır.

Kısa Vadeli Stratejiler:

1. **Patent ve marka vekillik sisteminin daha etkin çalışması için;** vekillik sınavları uygulamaya yönelik bilgileri ölçecek şekilde yeniden tasarlanacak ve vekillere belirli periyodlarla verilecek teorik ve pratik eğitim sonunda güncel gelişmeler doğrultusunda yetkinlikleri ölçülecektir.
2. **Bilirkişilik sisteminin daha etkin çalışması için;** ihtisas mahkemesi hâkimlerinin bilirkişiye müracaat gerekliliği yönündeki algısını azaltma yönünde Yargıtay üyelerinin katılımıyla uluslararası örneklerin ele alınacağı çalıştaylar düzenlenecektir. Bilirkişi tayininin kaçınılmaz olduğu hallerde emniyet mensuplarının aldıkları eğitimlerin göz önünde bulundurulması sağlanacaktır. Bilirkişi raporunun yazılması sırasında dikkat edilmesi gereken hususlara ilişkin bilirkişilere yönelik sistematik eğitimler düzenlenecektir.
3. **Mevzuatın uygulama birliğinin güçlendirilmesi;** Yargıtay, bölge adliye mahkemeleri, ilk derece mahkemeleri, ATAD ve TPE kararlarının tartışıldığı düzenli toplantılar ve geri bildirim içeren bir mekanizma oluşturulacaktır. Arama ve el koyma sürecindeki teknik sorunlar analiz edilerek çözüm yolları araştırılacaktır. Marka temsilcileri tarafından emniyet birimlerine verilen uzmanlık seminerlerinin sistematik bir mekanizma çerçevesinde sıklaştırılması sağlanacaktır. TPE inceleme kılavuzları belirli aralıklarla gözden geçirilerek ihtiyaca ve gelişmelere göre güncellenecek ve geliştirilecektir.
4. **Tescil altyapısının güçlendirilmesi için;** TPE personelinin fikri mülkiyet hukuku alanında güncel gelişmelere ilişkin eğitim alması sağlanarak kapasitesi arttırılacaktır. TPE kararlarına karşı açılan davalara ilişkin kesinleşmiş mahkeme kararlarının hukuk müşavirliği ile ilgili daire uzmanları arasında paylaşımını sağlayan sistem etkinleştirilecektir. TPE veritabanının UYAP ile entegre edilmesi sağlanacaktır. Marka başvuruları başta olmak üzere, ilana çıkış sürelerinin kısaltılmasına yönelik süreçler iyileştirilecektir.

Orta Vadeli Stratejiler:

5. **Patent ve marka vekillik sisteminin daha etkin çalışması için;** vekillerin profesyonel çalışma koşullarını belirleyen yasal düzenlemenin yapılması sağlanacaktır.
6. **Bilirkişilik sisteminin daha etkin çalışması için;** bilirkişiler için uzmanlık şartı aranması ve atamasına yönelik kriterler belirlenecektir. Bu kriterlerin uygulamaya geçirilmesi için yasal düzenlemelerde imkân tanınan esneklikler çerçevesinde sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapılacaktır. Çözümü özel teknik ve bilgi gerektiren konuların kapsamını açıklayan bilgi kitapçıkları hazırlanacaktır.
7. **Mevzuatın uygulama birliğini tesis edebilmek için;** fikri haklar alanında görev yapan hâkim ve savcılara yönelik eğitimlerin HSYK ile koordinasyon içerisinde periyodik olarak yapılması sağlanacaktır. Alanda çalışan uygulayıcılar ve ilgili kamu personeline

birlikte verilecek eğitim yoluyla paydaşlar arasındaki iletişim ve bilgi paylaşımı arttırılacaktır. İhtisas mahkemesi ile Yargıtay kararları sistematik şekilde organize edilerek erişilebilirliği sağlanacaktır. Meslek birliklerine verilen yetki belgelerinin hukuki mahiyeti ve kapsamına açıklık getirilecektir.

- 8. Patent araştırma ve inceleme kapasitesinin arttırılması ve maliyetlerinin düşürülmesi için;** TPE inceleme uzmanlarının EPO veya Uluslararası Araştırma ve İnceleme Otoritesi ofislerde staj yapmaları sağlanacaktır.
- 9. Meslek birlikleri ile ilgili yapısal etkinliğinin arttırılması için;** birliklerin daha şeffaf şekilde işleyişi sağlanacaktır. Birliklerin tek çatı altında faaliyet göstermelerine yönelik hukuki ve sistemsal altyapı oluşturulacaktır Adil bir tarife sistemi oluşturulmasına yönelik yapı oluşturulacaktır.

Uzun Vadeli Stratejiler:

- 10. Mevzuatın iyileştirilmesi için;** Fikir ve Sanat Eserleri Kanununda yer alan cezai tazminat hükmü, hâkime takdir hakkı verecek şekilde düzenlenecek, toplu hak yönetiminin daha etkin işlemesi ve öksüz eserlerin kullanımına imkân sağlayacak şekilde düzenleme yapılacaktır. Başta TRIPS olmak üzere uluslararası anlaşmalarda tanınan istisna kapsamlarının analizi için akademik çalışmalar teşvik edilecek ve ülke ihtiyaçlarına cevap verebilecek niteliktekilerin ilgili kanunlarda yer alması sağlanacaktır. Patent, marka, endüstriyel tasarım ve coğrafi işaretlere ilişkin mevcut düzenlemeler cezai hükümlerle birlikte kanun olarak düzenlenecektir. Patent mevzuatında öngörülen işçi buluşlarına ilişkin yönetmelik çalışmaları tamamlanacaktır. Tüm düzenlemelerde yürürlükteki AB müktesebatına uyum gözetilecektir.
- 11. Tescil altyapısının güçlendirilmesi için;** TPE nezdinde coğrafi işaretlerden sorumlu ayrı bir daire başkanlığı kurulacaktır.
- 12. Patent araştırma ve inceleme kapasitesinin arttırılması ve maliyetlerinin düşürülmesi için;** tüm patent başvurularının araştırma-inceleme işlemlerinin yurt dışındaki anlaşmalı ofislere bağımlı olmaksızın TPE tarafından düzenlenmesine yönelik mevcut altyapı geliştirilecektir. Patent İşbirliği Sözleşmesi altında Uluslararası Araştırma ve İnceleme Otoritesi yetkinliği için gerekli fiziksel yatırımlar ve uzman alımı yapılacaktır.

A.2 Performans Göstergeleri:

- Yargılama sürelerinde azalma¹¹

İhtisas hukuk ve ceza mahkemelerinin yıllık ortalama karar süreleri esas alınacaktır. Veri kaynağı olarak Adalet Bakanlığı'nın adli sicil ve istatistikleri kullanılacaktır.

- İhtisas mahkemelerinde bilirkişi kullanımı/dava sayısı oranında azalma

İhtisas hukuk mahkemelerinde yıllık açılan dava dosyasına karşılık aynı yıl içerisinde bilirkişi görüşüne başvurulmuş dosya sayısının oranı hesaplanacaktır. Veri kaynağı olarak Adalet Bakanlığı adli sicil ve istatistikleri kullanılacaktır.

- Sistemin etkinliğine ilişkin sektörel algı seviyesinde iyileşme

Fikri haklar alanında faaliyet gösteren meslek grupları arasında yaptırılacak düzenli anketler ile sistemin işleyişine ilişkin algı seviyesindeki değişiklikler gözlemlenecektir. Veri kaynağı olarak THGM, TPE ve TOBB tarafından yıllık olarak yaptırılacak anketler esas alınacaktır.

- Yayınlanan mevzuat sayısı

Fikri mülkiyeti ilgilendiren alanlarda yıl içerisinde yayınlanan kanun, kanun hükmünde kararname, yönetmelik ve benzeri yasal düzenlemeler izlenecektir. Veri kaynağı olarak ilgili kurumlarca yapılan bildirimler doğrultusunda Resmi Gazete esas alınacaktır.

¹¹ Bu gösterge A1 ve B1'de öngörülen tedbirlerin ortak etkisi ile ölçümlenecektir ve B2'de ifade edilen süre azalması ile paralel olacaktır.

B.1 Stratejik Hedef 2: Yargı, gümrük ve kolluk hizmetleri başta olmak üzere ilgili birimlerde yeterli beşeri ve kurumsal kapasite oluşturularak, fikri hakların etkin biçimde denetlenmesi ve korunması sağlanacaktır.

Fikri mülkiyet yasalarının yaptırımını ile ilgili birden fazla kurum vardır. Bunlar;

- Polis teşkilatı- İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü
- İl Denetim Komisyonları
- Jandarma teşkilatı- İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı
- Gümrük teşkilatı- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
- Yargı teşkilatı

şeklindedir. Her bir kurumun teşkilat kanununda, görev alanları belirlenmiştir.

Yurtiçi taklit ve korsan ile mücadelede yürütülen adli işlemlerde Cumhuriyet Başsavcılıkları, İl Emniyet Müdürlükleri, İl Jandarma Komutanlıkları ve Gümrük Müdürlükleri görev yapmaktadır. İdari işlemler ise 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik kapsamında; genel kolluk, İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri ile meslek birlikleri temsilcilerinden oluşan ve 81 ilde faaliyet gösteren Denetim Komisyonlarının bandrol denetimi ile sağlanmaktadır. Coğrafi işaretlerin denetimi için coğrafi işaret tescil başvurusunda bulunan kişi ya da kuruluş, herhangi bir dernek, birlik veya benzeri örgütten oluşan tarafsız bir denetim komisyonu oluşturmakla ve denetim raporlarını 10 yılda bir TPE'ye sunmakla yükümlüdür. Buna ek olarak 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu gereği Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın "Gıda ve Tarım Ürünlerine Yönelik Coğrafi İşaretlerin Denetimi" konusunda görevi bulunmaktadır.

Fikri mülkiyet alanındaki uyuşmazlıkların uzmanlık gerektirmesi sebebiyle bu tip davaların eğitimli hâkimler eliyle görülmesini teminen, fikri haklara ilişkin mevzuatta ihtisas mahkemelerin kurulmasına dayanak teşkil eden hükümler eklenmiştir. Fikri ve Sınai Haklar Mahkemelerinde görevlendirilen hâkim ve Cumhuriyet savcıları için sistematik ve düzenli eğitim programları olmamasına karşın, bu mahkemelerde görev yapan hâkim ve Cumhuriyet savcıları, Bakanlıklar arası işbirliği ve çeşitli uluslararası kuruluşlar tarafından organize edilen eğitim programları ile Türkiye Adalet Akademisi tarafından organize edilen hizmet içi eğitim programları vasıtasıyla eğitim almaktadırlar. İstanbul'da 6 Hukuk, 7 Ceza Mahkemesi, Ankara'da 4 Hukuk, 2 Ceza Mahkemesi, İzmir'de 1 Hukuk, 1 Ceza Mahkemesi olmak üzere toplam 21 adet FSH ihtisas mahkemesinde, 22 hâkim görev yapmaktadır.

HSYK kararı ile ihtisas mahkemelerinin bulunmadığı yerlerde fikrî haklarla ilgili davalara bakma yetkisi 1 veya 3 numaralı (bir mahkeme varsa 1 numaralı 3'ten fazla ise 3 numaralı olan) asliye hukuk ve asliye ceza mahkemelerine verilmiştir.

Taklit ve korsan ürünlerle mücadele kapsamında gümrük teşkilatı, emniyet teşkilatı ve il denetim komisyonları, meslek birlikleri ve marka temsilcileriyle iletişime geçmekte zorluklar yaşamaktadır. Bu durum süresi içinde işlem yapılamaması sebebiyle ürünlerin ticaret alanından çıkartılmasına engel olmaktadır.

Taklit ve korsan endüstrisinin ülkemizin ulusal ekonomisindeki hacmi ve ekonomiye olan etkilerinin (vergi kaybı, istihdam kaybı, vs.) anlaşılabilmesi ve doğru tedbirlerin belirlenmesi için sektörel sorunların da irdelendiği resmi raporlara ihtiyaç duyulmaktadır.

Tescilli coğrafi işaretlerin tescilde belirtilen özelliklere göre üretiminin denetlenmesi için kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonun artırılması gerekmektedir.

Fikri haklarla ilgili Yargıtay kararlarının tüm paydaşların erişimine açık olması gerekmektedir.

Hâkim ve Cumhuriyet savcılarının eğitimi konusunda; Stajyer hâkim ve Cumhuriyet savcılarının hizmet öncesi eğitiminde, Fikri ve Sınâî Haklar İhtisas Mahkemelerinde görevlendirilecek hâkim ve Cumhuriyet savcılarının görevlendirilmelerinden önceki eğitiminde, ihtisas mahkemelerinde görev yapan hâkim ve Cumhuriyet savcılarının hizmet içi eğitiminde, sistematik bir fikri haklar eğitim programı bulunmamaktadır.

Fikri haklar alanında çalışan kurumların eşgüdümlü kapasite artışını öngören ilk çalışma, AB ile 7. fasıl müzakereleri kapsamında açılış kriteri olarak belirlenen Eylem Planı çerçevesinde yürütülmüştür. Bu eşgüdümün devam eden yansıması 2 no'lu kapanış kriterinde de görülmektedir. Onuncu Kalkınma Planında da öngörülen bu hedef doğrultusunda yürütülecek faaliyetlerin çerçevesi genel hatlarıyla aşağıdaki hedefler ile uyumlu olacaktır.

Kısa Vadeli Stratejiler:

- 1. Coğrafi işaret denetimlerinin etkinleştirilmesi için;** coğrafi işarete konu ürünün spesifikasyonları tanımlanırken ölçülebilir ve kontrol edilebilir kriterler belirlemek üzere GTHB ile TPE arasında koordinasyon mekanizması oluşturulacak ve bilimsel çalışmalar teşvik edilecektir.
- 2. Yargı etkinliğinin artırılması için;** Yargıtay hâkimlerinin fikri mülkiyet hakları ve buluşlar konusunda teknik olarak kapasitelerinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır. Patent sistemini yoğun kullanan sektörlerle yönelik ihtisas mahkemesi hâkimlerinin kapasitesi arttırılacaktır. Bazı uyuşmazlıklar bakımından alternatif uyuşmazlık çözüm yolları ve arabuluculuk sistemi teşvik edilecektir. Ele geçirilen taklit ve korsan materyalin depolanması konusunda hukuki ve idari çözüm yollarının araştırılması sağlanacaktır.

Görüş: Fikri sınai haklara ilişkin Yargıtay kararlarının tamamına ulaşmak mümkün olmayabilmektedir. Bu bakımdan, bu kararların tamamının internet üzerinden yayımlanması sağlanarak bilgiye erişim artırılmalıdır.

- 3. Taklit ve korsan endüstrisinin hacminin belirlenmesi için;** fikri hak ihlallerine ilişkin veriler uygulayıcı kurumlarca derlenecektir. Fikri hak ihlallerinin ülke ekonomisine yansımalarını (kayıt dışı istihdam, vergi kaybı, vs.) gösteren raporlar hazırlanacaktır. Öne çıkan taklit endüstrileri doğrultusunda sektörel önlemler belirlenecektir. Çalışma konularına göre dava konusu olup hukuki süreci tamamlanan olaylar kamu/özel sektör tarafından duyurulacaktır.
- 4. Kolluk birimlerinin etkinliğini arttırmak için;** kolluk bileşenlerini bir araya getiren teorik, uygulamalı ve koordinasyon ağırlıklı eğitimler düzenlenerek eşgüdüm ve işbirliği

arttırılacaktır. Güvenlik birimlerine mevzuat hakkında düzenli bilgi akışının sağlanması amacıyla gerekli mekanizmalar (seminerler, mevzuat ve içtihatlarla güncel erişimin sağlanması, vb.) hayata geçirilecektir.

Orta Vadeli Stratejiler:

- 5. Transit geçişlerdeki gümrük uygulamalarının etkinliğinin arttırılması için;** transit geçiş konusunda Gümrük Kanunu, Patent KHK, Markalar KHK ve Tasarım KHK'sı ve yargı kararları (ATAD ve Yargıtay) birlikte değerlendirilerek ortak bir politika belirlenecektir. Sahte tanımlamasının marka ihlalini konu aldığı hususunun uygulayıcılarca benimsenmesi sağlanacaktır. Uygulamalara ilişkin hak sahiplerine bilgi verilmesine yönelik gerekli altyapı özel sektör ve kamu işbirliğiyle geliştirilecektir.
- 6. Kolluk birimlerinin etkinliğini arttırmak için;** güvenlik birimlerinin etkin ve anında denetim yapabilmesi ve suçun delillendirilmesi için gerekli teknik cihaz ve araçlar temin edilecektir. Bandrol sorgulama sisteminin kolaylaştırılması ve tüketiciler de dahil olmak üzere tüm ilgililerin bandrol sorgusu yapabilmesi sağlanacaktır. İl denetim komisyonu üyelerinin görev tanımı ve görev alanlarına ilişkin belirsizlikler detaylı düzenlemelerle giderilecek ve gerekli görülürse komisyon yapısı değiştirilecektir.
- 7. Dijital korsanlıkla mücadele etkinliğini arttırmak için;** içerik sağlayıcının ya da servis sağlayıcının tebligat adresinin yurt dışı olması durumunda işlevsiz kalan mevcut tebligat sistemi yeniden düzenlenecektir. Teknolojik araçların geniş kullanıcı kitlesini oluşturan genç nüfusun fikri mülkiyet konusunda ve ihlal durumunda karşılaşılabilecekleri yaptırımlar hakkında bilgilendirilmesi sağlanacaktır.

Uzun Vadeli Stratejiler:

- 8. Coğrafi işaret denetimlerinin etkinleştirilmesi için;** 5996 sayılı Kanun ile öngörülen denetimler hakkında yasal düzenleme yapılacaktır. Denetimlerin akredite kurumlar tarafından yapılması için gerekli mevzuat ve altyapı çalışmaları gerçekleştirilecektir. Coğrafi işaretlere ilişkin sektörel bazda üretim ve satış verilerini tespit etmek amacıyla proje çalışmaları yapılacaktır.
- 9. Yargı etkinliğinin arttırılması için;** ihtisas mahkemelerinin yurt çapında yaygınlaştırılması için çalışmalar sürdürülecektir. İhtisas mahkemesi olmayan illerde Asliye Hukuk Mahkemeleri yerine Ticaret Mahkemelerinin sınaî mülkiyet haklarına ilişkin davalara bakmaya yetkili kılınması hususunda analiz çalışması yapılacaktır. Yargıtay'da bir hukuk ve bir ceza dairesinin münhasıran fikri ve sınaî haklarla ilgili uyuşmazlıklarla ilgilenmek üzere görevlendirilmesi sağlanacaktır. Fikri hak ihlalleri ile mücadele kapsamında, arama ve el koyma kararlarının ihtisas mahkemeleri bulunan yerlerde ihtisas mahkemeleri yerine sulh ceza mahkemelerince verilmesinden kaynaklanan sıkıntıların aşılmasına yönelik düzenlemeler üzerinde çalışılacaktır.
- 10. Kolluk birimlerinin etkinliğini arttırmak için;** il denetim komisyonlarına Maliye Bakanlığı temsilcilerinin katılması ve Maliye Bakanlığı'nın denetimlerde etkin rol oynaması sağlanacaktır. Fikri hak ihlallerinin vergi ziyarı ve vergi kaçakçılığı gibi mali suçlar yönünden incelenmesi ve ihlaller sonucu elde edilen gelire el konulması yönünde yasal düzenleme yapılacaktır.

11. Dijital korsanlıkla m¼cadele etkinliğini artırmak için; Dijital alanda içerik paylaşımı başta olmak ¼zere ihlal teşkil eden eylemlerle m¼cadeleye y¼nelik adli ve idari tedbirler geliştirilecektir. Dijital korsanlıkla m¼cadele alanında uzman bir birim kurulması hususu değerlendirilecektir.

B.2 Performans Göstergeleri:

- Yargılama sürelerinde azalma¹²

İhtisas hukuk ve ceza mahkemelerinin yıllık ortalama karar süreleri esas alınacaktır. Veri kaynağı olarak Adalet Bakanlığı'nın adli sicil ve istatistikleri kullanılacaktır.

- Hazırlanan sektörel analiz raporlarının sayısı

Taklit ve korsan hacmi, ulusal ekonomiye etkileri gibi alanlarda hazırlanan ve kamuya sunulan raporların sayısı esas alınacaktır.

- Sistemin etkinliğine ilişkin sektörel algı seviyesinde iyileşme

Fikri mülkiyet sektöründe faaliyet gösteren meslek grupları arasında yaptırılacak düzenli anketler ile sistemin işleyişine ilişkin algı seviyesindeki değişiklikler gözlemlenecektir. Veri kaynağı olarak THGM, TPE ve TOBB tarafından yıllık olarak yaptırılacak anketler esas alınacaktır.

- Kolluk kuvvetlerince yapılan operasyon sayıları ve el konulan taklit ve korsan materyal oranları

Polis, gümrük ve il denetim komisyonlarınca yapılan operasyon sayıları ve bu operasyonlarda el konulan taklit ve korsan materyale ilişkin istatistikî veriler izlenecektir. Bu verilerde artış veya azalmanın anlamlı olarak yorumlanabilmesi için AB tarafından yayınlanan Gümrük Faaliyet Raporunda Türkiye'den AB'ye gönderilirken gümrüklerde el konulan taklit ürünlere ilişkin verilerle kıyaslaması yapılacaktır. Veri kaynağı olarak ilgili kurumlarca hazırlanacak istatistikler ve AB raporları esas alınacaktır.

- Coğrafi işaret denetim raporlarının sayısında artış

GTHB tarafından yapılan denetimler ve başvuru sahipleri tarafından yaptırılan denetim raporlarının sayısı takip edilecektir. Veri kaynağı olarak GTHB ve TPE'nün ilgili birimlerinin verecekleri bilgiler esas alınacaktır.

¹² Bu gösterge A1 ve B1'de öngörülen tedbirlerin ortak etkisi ile ölçümlenecektir ve A2'de ifade edilen süre azalması ile paralel olacaktır.

C.1 Stratejik Hedef 3: Piyasa algısı ve değere dönüştürme altyapısının geliştirilerek, fikri hakların ticarileştirilmesine ilişkin mekanizmaların etkinliği artırılacaktır.

Sınai hakkın ticarileştirilmesi; üniversite ve araştırma kurumlarınca, çeşitli destek mekanizmaları kullanılarak sağlanmaktadır. Az sayıda üniversitede veya teknoparklarda bulunan TTO'lar bu alanda hizmet vermektedir. Ancak bunların çok yakın zamanda faaliyete başlamış oldukları dikkate alınmalıdır. Her ne kadar teknoloji transfer ofisi sayısının artışı öngörülmekte ise de, mevcut ofislerin ihtiyaç olan yerlerde ihtiyacı karşılayabilecek altyapı ve uzmanlara sahip olması da öncelikler belirlenirken göz önünde tutulmalıdır.

Görüş: Sınai hakların en önemli ticarileştirme biçimlerinden birisi de bunları üreten şirketlerce kullanılarak ürün/hizmete dönüştürülerek piyasaya sunulmasıdır. Bu çok temel ancak atlanmış bir unsurdur. Bu nedenle, bu konuda herhangi bir hedef, eylem ve temel performans göstergesi öngörülmemiştir. Raporun bu gözle tekrar incelenmesi gerekmektedir.

Potansiyel ticarileştirme ortakları ile araştırmacılar, TTO'lar ve internet siteleri (eşleştirme siteleri) aracılığıyla proje pazarı etkinliklerinde bir araya gelmektedir.

Türkiye'de faaliyette bulunan finans kurum ve kuruluşları, ileri teknoloji ve Ar-Ge yatırımlarının barındırdığı riske karşın düşük getiri elde edilebileceği ihtimali nedeniyle söz konusu alanlara kaynaklarını yönlendirememektedir. Dolayısıyla, söz konusu yatırımların finansmanı adına alternatif teşkil edebileceği düşünülen girişim sermayesi modelleri incelendiğinde ise, bu modellerin Türkiye'deki uygulamalarında teknolojik yatırımların özellikle Ar-Ge sürecini destekleyecek yapı ve büyüklükte olmadığı değerlendirilmektedir.

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun 23. toplantısında alınan;

- Ar-Ge Yoğun Başlangıç Firmalarını Etkinleştirmek ve Sayılarını Artırmak Amacıyla Politika Araçlarının Geliştirilmesi,
- Üniversitede Yenilikçiliğin ve Girişimciliğin Tetiklenmesi Amacıyla Politika Araçlarının Geliştirilmesi,

kararları çerçevesinde teknoloji transferini teşvik edecek çalışmalar başlatılmıştır. Türkiye Sanayi Stratejisi Eylem Planında teknoloji transfer ofislerinin etkinleştirilmesi ve araştırma sonuçlarının ticarileştirilmesi başlıklı iki eylem bulunmaktadır.

Öte yandan, teknolojik ilerlemenin hızlandırılması için devlet tarafından sağlanan desteklerin ve uygulamadaki yatırım finansman modellerinin ihtiyaçları karşılayacak düzeyde olmadığı yönünde algı bulunduğu anlaşılmaktadır. İleri teknoloji alanında faaliyette bulunan girişimciler ile yapılan görüşmeler neticesinde tespit edilen önemli diğer bir problem ise, girişimcilerin Ar-Ge faaliyetlerinin yatırımın başlangıç aşamasında çeşitli kurum ve kuruluşlardan hibe veya geri ödemeli destek temin edebilmelerine rağmen, Ar-Ge çalışmaları sonrasında elde ettikleri ileri teknoloji içerir prototip uygulamasını geliştirmek için herhangi bir kaynak bulamamaları olarak gözükmektedir.

Ayrıca, araştırmacılara yönelik fikri haklar eğitim programı bulunmaması, hızlandırıcı ve inkübatörlerin yeterli sayıda ve etkinlikte olmaması, Ar-Ge desteklerinin birçok kurum tarafından verilmesi sebebiyle karışıklık yaşandığı yönünde geri bildirim alınmaktadır. Ayrıca bu alanda çalışan akademisyen ve akademik çalışma sayısının artırılması gerekmektedir.

Bu bilgiler ışığında UFHS çerçevesinde öngörülen stratejiler aşağıdadır.

Kısa Vadeli Stratejiler:

- 1. Buluşların ticarileşmesinin kolaylaştırılması için;** proje pazarı etkinlikleri arttırılacaktır. Buluşçulara iş planı modelleri oluşturma ve yatırımcılarla network kurma gibi konularda eğitim verilmesi sağlanacaktır.
GÖRÜŞ: Fikri hakları ortaya çıkartan ve ardından bunları kendisi kullanan, ürüne/hizmete dönüştüren, yani ticarileştiren şirketlerin desteklenmesi için bir mekanizma bulunmalıdır.
- 2. Hızlandırıcı ve inkübatörlerde fikri haklara verilen önemin arttırılması için;** hızlandırıcı ve inkübatörlerde yer alan firmalar ile fon desteği alan firmalara özel fikri mülkiyet eğitimleri düzenlenecektir. Sınâî mülkiyet korumasının göz ardı edilmesinin doğuracağı somut örnekleri içeren başarı ve başarısızlık hikâyelerin paylaşımı sağlanacaktır. Buralarda çalışan personelin patent değerlendirme ve lisans sözleşmeleri konusunda ihtisaslaşması sağlanacaktır.
- 3. Teknoloji yönetimi yetkinliğinin arttırılması için;** teknoloji yönetimine ilişkin eğitim programları tasarlanacaktır.
- 4. KOBİ ve girişimcilerin fikri hakların kullanımına özendirilmesi için;** görsel ve yazılı medyada sınâî haklara ilişkin destek veren kurumların ve desteklerin reklam yoluyla duyurulması sağlanacaktır. KOBİ ve girişimciler özelinde mevcut destekler hakkında eğitim ve tanıtım faaliyetleri düzenlenecektir. Başarılı KOBİ patentleri ödüllendirilecektir. Başarı ve başarısızlık hikâyelerinin KOBİ'lerle paylaşılması sağlanacaktır. Destek değerlendirme sürecinde patent haritaları ve teknolojinin durumu araştırılarak KOBİ'lerin katma değeri yüksek yeni teknoloji alanlarında üretime teşvik edilmesi sağlanacaktır. KOBİ'lere destek veren kuruluşlar tarafından fikri mülkiyet haklarının korunmasının zorunluluğu ve faydasına yönelik tanıtım yapılacaktır.
- 5. Akademisyenlerin fikri haklar alanında çalışmalarını teşvik etmek için;** teknoloji transfer ofislerince akademisyenlere sınâî mülkiyet ve inovasyon konusunda eğitim verilmesi sağlanacaktır.

Orta Vadeli Stratejiler:

- 6. Telif hakları alanında yapılan değerlendirme ve düzenlemelerde toplumun sosyoekonomik durumunun göz önünde bulundurulması için;** ülkenin sosyoekonomik yapısı, telif haklarına ilişkin düzenlemelere zemin oluşturacak verilere ulaşmak amacıyla incelenecektir. Kalkınma ajanslarının kültürel ürünlere yaygın erişim sağlanması amacıyla yeni program önceliklerini gündeme almaları sağlanacaktır.
- 7. Koruma altına alınan buluşların ticarileşmesi kolaylaştırılması için;** Gelişen İşletmeler Piyasası (GİP) konusunda farkındalık yaratılması sağlanacaktır. Koruma altına alınan buluşlara sağlanabilecek teşvikler örnek ülke uygulamalarıyla analiz edilecek ve halen verilmekte olan desteklerin etkinliği arttırılacaktır. Patent yarışmaları düzenlenecektir. ~~Patent Değerlendirme Ajansı kurulmasına yönelik çalışmalar sürdürülecektir.~~

Gereke: Ticareti yapılabilen bir varlık türü olan patentlerin değerinin bir kamu kurumu tarafından belirlenmesi serbest pazarda faaliyet gösteren tacirlerin tercih etmeyeceği bir durumdur. Bu durum satılan veya kiralanana herhangi bir ürünün değerinin devlet tarafından belirlenmesi anlamına gelmektedir. Bu nedenle, Patent Değerlendirme Ajansı, serbest pazar dinamiklerine aykırı ve bu dinamikleri zedeleyecek bir yapıdır. Böyle bir yapı fikri hakların ticarileştirilmesi için bir engel dahi oluşturabilir. Uygun olmayan değerler ortaya çıkması durumunda hak sahiplerini ticarileştirme seçeneğini değerlendirmekten uzaklaştırabilir. Benzer şekilde teknoloji/patent satın almak/lisanslamak isteyen kişiler de uygun olmayan değerlemelerden dolayı bu seçenekten uzaklaşabilir. Böyle bir yapının kurulması durumunda, sağlıklı değerleme yapılabilmesi için, tüm sektörleri hem yatayda hem dikeyde derinlemesine bilen uzmanların, ayrıca finans uzmanlarının, teknoloji uzmanlarının ve fikri haklar uzmanlarının bu yapıda istihdam edilmesi gerekir ki bu uygulanabilir bir yapı değildir.

Uzun Vadeli Stratejiler:

- 8. Hızlandırıcı ve inkübatörlerde fikri haklara verilen önemin artırılması için;** hızlandırıcı ve inkübatörlerin kendi sektör/teknoloji alanlarında uzmanlaşmaları ve bu alanlarda kendi uzman ağlarını oluşturmaları sağlanacaktır. Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarının artırılmasına yönelik teknolojik girişimcilik destek programlarına yapılan başvurularda fikri mülkiyet hak sahipliğini belirleyecek bilgilerin yer alması sağlanacaktır.
- 9. Teknoloji yönetimi yetkinliğinin artırılması için;** üniversitelerde buluş yönetim sistemi oluşturulacaktır. Süreci yönetecek sınaî mülkiyet uzmanları TPE tarafından sistematik olarak eğitilecektir. Stratejik amaçlara hizmet eden nitelikli patentler teşvik edilecektir. Patentlerin değere dönüşme oranlarının belirlenmesi sağlanacak ve kullanılan istatistiklerde düz patent sayısı yerine öncelikle değere dönüşebilen patent sayıları dikkate alınacaktır.
- 10. Akademisyenlerin fikri haklar alanında çalışmalarını teşvik etmek için;** “Fikri ve Sınai Mülkiyet Hukuku” doçentlik alanı oluşturulacak ve bu alanın anabilim dalı olarak kabul edilmesi için çalışmalar sürdürülecektir. Başta coğrafi işaretler olmak üzere fikri haklar alanındaki bilimsel çalışmaların mevcut fikri mülkiyet teşviklerinden yararlanmaları sağlanacaktır.
- 11. Fikri mülkiyet piyasası oluşturulması için;** ülke örnekleri incelenerek fikri mülkiyet haklarının ticari değer olarak alınıp satılabildiği bir piyasa sistemi kurulmasına yönelik yasal altyapı çalışmaları gerçekleştirilecektir.
- 12. Fikir ve sanat eseri üretiminin teşvik edilmesi ve bu alanın ölçümlendirilmesi için;** İlk-orta-lise ve üniversite eğitiminde sanat eğitime ağırlık verilerek öğrencilerin üretici kapasitelerini geliştirmeleri sağlanacaktır. Fikir ve sanat eserinin üretimine ve topluma sunulmasına yönelik devletin maddi ve manevi desteği çeşitlendirilecek ve bu alanda devlet-özel sektör işbirliği geliştirilecektir. Fikir ve sanat eserlerine uygulanan vergi oranının düşürülmesine yönelik çalışma yapılacaktır. Fikir ve Sanat eserleri Üretimine ilişkin istatistiki verilere kaynak oluşturacak ekonomik göstergeler belirlenecek; ilgili birimlerden derlenen istatistiki veriler raporlanacaktır. THGM'nin idari kayıtları ile ilgili meslek kuruluşlarının kayıtlarının, idari amaçlar dışında istatistik de üretmek amacıyla bir bütün olarak yeniden tasarlanması sağlanacaktır. İstatistik Konseyi'ne üye olan Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın önerisiyle Resmi İstatistik Programı çerçevesinde, TÜİK'le

ortaklaşa THGM kayıtlarını iyileştirme çalışması yapılması sağlanacaktır. Kayıt iyileştirme çalışması tamamlandığında, THGM’de Fikir ve Sanat Eserleri Veri Tabanı oluşturulması ve TÜİK’le ortaklaşa belirlenen istatistiklerin ve göstergelerin, THGM tarafından üretilmesi ve raporlanması sağlanacaktır.

C.2 Performans Göstergeleri

Görüş: Hak sahiplerinin (şirketlerin) kendi fikri haklarını kendilerinin kullanarak ticarileştirmesi veya kendilerinin üçüncü kişilere lisans vermek/satmak suretiyle fikri haklarını ticarileştirmesi ile ilgili herhangi bir temel performans göstergesi öngörülmemiştir. Temel performans göstergelerinin bu çerçevede değerlendirilmesi gerekmektedir. Zira fikri hakların ekonomiye katkısının ortaya çıkmasındaki en önemli yöntem/uygulamanın bu olduğu düşünülmektedir.

- **Fikri haklar alanında yayınlanan tez çalışmaları sayısında artış**

Üniversitelerin yüksek lisans ve doktora programları çerçevesinde fikri hakları konu alan tez çalışmalarının sayısı yıllık bazda takip edilecektir. Veri kaynağı olarak YÖK tarafından web tabanlı yönetilen Ulusal Tez Arşivi esas alınacaktır.

- **Teknoloji Transfer Ofislerince imzalanan lisans sözleşmeleri sayısında artış**

TTO'ların yıllık bazda buluşlara ilişkin sanayi ile imzaladığı fikri hakların kullanımına ilişkin lisans sözleşmelerinin sayısı takip edilecektir. Veri kaynağı olarak hem mevcut olan hem de yıl içerisinde kurulan TTO'ların verileri esas alınacaktır.

- **Teknoloji Transfer Ofislerince yapılan patent başvurularında artış**

TTO'ların yıllık bazda buluşlara ilişkin yaptıkları patent başvurularının sayısı takip edilecektir. Veri kaynağı olarak TPE veritabanı esas alınacaktır. Bu kapsamda veritabanına kayıtların doğru girilmesi için başvuru formlarında gerekli revizyonlar yapılacaktır.

- **Fikir ve sanat eserlerinin üretiminde artış**

Strateji kapsamında belirlenen ekonomik göstergeler çerçevesinde hazırlanan istatistikî veriler doğrultusunda fikir ve sanat eserlerinin sayısı yıllık bazda takip edilecektir. Veri kaynağı olarak TÜİK'in yayınladığı istatistikler esas alınacaktır.

D.1 Stratejik Hedef 4: Fikri haklar sistemi konusunda toplumsal bilinç arttırılarak, fikre ve bilgiye saygılı bir bilgi toplumu olma hedefine katkı sağlanacaktır.

TPE tarafından 2004 ve 2005 yılları arasında iki algı araştırma anketi yaptırılmıştır. Bu anketlerin sonuçlarına bakıldığında, şirketler özelinde, en çok bilinen iki kavramın marka tescili ve patent hakları olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılanların yaklaşık yarısı, marka tescili ve patent hakları kavramlarını doğru tanımlayabilmişlerdir. Bununla birlikte coğrafi işaretlerin korunması ve tasarımların korunması kavramlarının tanınırlık ve bilinirlik düzeyi oldukça düşüktür. Özellikle, bahsi geçen kavramların tümünü kapsayan bir kavram olarak “sınâî mülkiyet hakları” kavramının tanınırlık düzeyinin çok aşağılarda olması dikkate değer bir durumdur. Deneklerin sadece %8,8’i bu kavramı daha önce duyduğunu ve anlamını bildiğini belirtirken, yapılan detaylı sorgulamada böyle düşünenlerin ancak %50’sinin kavramı doğru bildiği tespit edilmiştir. Genel örneklem içinde sınâî mülkiyet hakları kavramını doğru bilenlerin oranı sadece %4,4’tür. Araştırmada yer alan şirketlerin çok büyük bir kısmı, sınâî mülkiyet haklarını zedeleyecek bütün uygulamalara karşı olduklarını ve söz konusu hakların korunması için gerekli tedbirlerin alınmasından yana olduklarını beyan etmişlerdir.

Kültür ve Turizm Bakanlığınca 2010 yılında Gazi Üniversitesi işbirliğiyle korsan üretilere ilişkin toplumsal algının belirlenmesi amacıyla toplumsal algı araştırması yapılmıştır. Deneklerini büyük oranda üniversitede okuyan genç nüfusun oluşturduğu anketlerde ortaya çıkan sonuca göre korsan denildiğinde insanların aklına öncelikle film ve müzik gelmekte, kitap ise bunlardan sonra gelmektedir. Bunun en önemli nedeni, kitapla ilişkinin dijital ürünlere nispetle daha zayıf oluşudur. Deneklerin dörtte biri, satın aldıkları ürünün korsan olup olmadığıyla ilgili değildirler. Korsan ürün kullanımının sadece yasadışı değil aynı zamanda meşruiyet bakımından da problemlili bir tutumu olduğu genellikle bilinmektedir. Bu kapsamda bilgi yönünden çok ciddi bir eksiklik gözlenmemekle birlikte, toplumsal vicdanı güçlendirmek ve piyasanın denetlendiği duygusunu pekiştirmek amacıyla kampanyalar düzenlenebilir.

Bu araştırmada ortaya çıkan diğer bir sonuç ise korsan ürün tercihinin en önemli sebebinin fiyat avantajı olduğudur. Dolayısıyla orijinal satın alma alışkanlığını pekiştirmek amacıyla ilgili kurumlar ve çevrelerle özellikle bu fiyat dezavantajı konusunda ortak çalışmalar gerçekleştirmek, belki bir süre tüm ürünlerde dikkat çekici fiyat ayarlamaları yapmaları için teşvik edici olmak önemli gözükmektedir. Raporda vurgulanan diğer bir husus ise tüketiciler bakımından korsanlığın nasıl algılandığı ve bu sözcüğün fikri hak gaspını yani hırsızlık olduğu gerçeğini yeterince yansıtmadığıdır. Bilinçlendirme kampanyalarıyla tüketicilerde korsanlığın hırsızlık olduğu algısının yerleştirilmesi önem arz etmektedir.

Fikri haklar konusunda eğitim kurumlarında farkındalık düşük seviyededir. Ancak uzun dönemde FATİH projesinin uygulanmaya başlanması ile birlikte e-içeriklerin hazırlanması vb. konularında bu alanın gündeme gelmesi olasıdır.

Ayrıca, 2006 yılında TPE ve MEB Talim ve Terbiye Kurulu arasında yapılan işbirliği neticesinde, Teknoloji ve Tasarım Dersi müfredatına sınâî haklar hakkında bilgiler ve özellikle patent ve tasarım konuları dâhil edilmiştir.

Hukuk fakültelerinin hemen hepsinde fikri mülkiyet hukuku seçmeli ders olarak verilmektedir. Ayrıca bazı hukuk fakültelerinin yüksek lisans ve doktora programlarında kredi saati yeterli düzeyde fikri mülkiyet hukuku dersi verilmektedir. Ülkemizde bu alanda özel olarak akademik çalışmalar yapan herhangi bir fikri mülkiyet hukuku enstitüsü bulunmamakta olup, Ankara Üniversitesi’nde tesis edilen yüksek lisans programı ilk kez 2013-2014 eğitim yılında öğrenci

almaya başlayacaktır. Ayrıca, sınırlı sayıda üniversitede yüksek lisans ve doktora düzeyinde bu alanda araştırmalar vardır.

İleri teknoloji konularında faaliyet gösteren öğretim üyeleri arasında fikri mülkiyet farkındalığı yüksektir ancak, temel araştırma seviyesinden ileri gidemeyen araştırmacılar fikri haklar konusunda sınırlı bilgiye sahiptir.

Taklit ve korsan ürünlerin etkileri/tehlikeleri hakkında kamuoyunun/tüketicilerin eğitilmesine ve farkındalık oluşturulmasına yönelik olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı ve TPE tarafından çeşitli bilinçlendirme kampanyaları düzenlenmektedir. Yakın zamanda TOBB koordinasyonunda ve ilgili kurumların katılımıyla taklit ve korsan suçları hakkında kamu spotu oluşturma çalışmaları başlatılmıştır. Bunun haricinde sivil toplum örgütlerince düzenlenen münferit çalışmalar bulunmaktadır.

Bu itibarla, UFHS çerçevesinde toplumsal farkındalık oluşturulması yönünde düşünülen stratejiler aşağıdadır.

Kısa vadeli stratejiler:

- 1. Fikri haklar kavramına ilişkin toplumsal bilincin artırılması için;** Çocuklarda fikri haklar bilinç ve farkındalığının artırılmasına yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir (bilgisayar oyunları, çocuk yayınları, vs.). Konuya ilişkin kamu spotları gibi görsel araçlar arttırılacaktır. Sosyal medyada konunun görünürlüğü sağlanacaktır. Fikri ve sınaî hak ihlallerinin ülke ekonomisine yansımalarını gösteren raporlar kamuoyu ile paylaşılacaktır. Haber yayınlarında doğru kavramların kullanılması sağlanacaktır. Kamu kurum ve kuruluşlarında telif hakları konusunda farkındalık seviyesi arttırılacaktır. Toplu hak yönetimine ilişkin tanıtım ve bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecektir.
- 2. Sınaî mülkiyet hakkı başvuru ve edinme süreçlerinde farkındalık oluşturulması için;** TPE İnternet sitesindeki bilgiler sade ve çabuk okunur şekilde düzenlenecektir. Bu bilgilere sanayi ve ticaret odaları web sitelerinde link verilecektir. Sınaî mülkiyet başvuru kılavuzları güncellenerek yalınlaştırılacaktır. Hak sahiplerinin patent ve marka vekilleri aracılığıyla başvuru yapmalarının faydaları konusunda bilinçlendirilmelerine yönelik çalışmalar yapılacaktır.
- 3. Mesleki uzmanlık seviyesinin artırılması için;** fikri haklar sektöründe çalışan meslek gruplarına yönelik eğitim programları ve istişare toplantılarının sayısı arttırılacaktır.

Orta Vadeli Stratejiler:

- 4. Fikri haklar konusunun eğitim öğretim sisteminde yaygınlaştırılması için;** ilk ve orta öğretimde fikri çabaya saygı ve fikri hak kavramları öğretilcektir. Üniversitelerin ilgili bölümlerinde fikri haklara yönelik seçmeli veya zorunlu derslerin açılması teşvik edilecektir. Üniversitelerde fikri haklar ile ilgili lisansüstü programlarının açılması teşvik edilecektir. Fikri mülkiyet eğitimi konusunda yurtdışı örnekleri incelenecek ve sonuçları çalışmalarda kullanılacaktır. Tüm eğitim öğretim kademelerinde öğrencilere yönelik buluş yarışmaları, korsanla ve taklitle mücadele konulu kısa film yarışmaları vb. özendirici etkinlikler düzenlenecektir. Örgün eğitimin her seviyesinde var olan kulüplerin

faaliyet alanlarına telif hakları konusunun dâhil edilmesi (Örneğin: Kùltür-Edebiyat Kulübü) sağlanacaktır.

- 5. Hak sahiplerinin tescil belgelerinin niteliği ve sağladığı haklar konusunda bilgilendirilmesi için;** hak sahiplerine yönelik periyodik seminerler ve bilgilendirme broşürleri ile tescil belgelerinin sağladığı haklar ve bu hakların süreleri ve iptal edilme koşulları gibi konularda bilgi verilecektir. Temel yargı kararlarının özet şekilde ilgililere duyurulması için gerekli platformlar tesis edilecektir. Patent ve marka vekillerinin başvuru sahiplerine tescil neticesinde sağlanacak haklar hakkında ayrıntılı bilgi vermesi sağlanacaktır. 5846 sayılı Kanun kapsamında düzenlenen kayıt tescil belgelerinin hukuki mahiyeti konusunda farkındalık yaratmak amacıyla hak sahipleri ve eser kullanıcılarına yönelik faaliyetler yürütülecektir.
- 6. Mesleki uzmanlık seviyesinin arttırılması için;** fikri mülkiyetin hemen her branşını kapsayacak şekilde ve toplumun her kesimine açık eğitim faaliyetleri yürütmek üzere bir Fikri ve Sınâî Mülkiyet Akademisi kurulacaktır.

D2. Performans Göstergeleri

- Fikri haklara ilişkin toplumsal algı seviyesinde iyileşme

Tüketici ve öğrenci grupları arasında yaptırılacak düzenli anketler ile fikri haklara ilişkin algı seviyesindeki değişiklikler gözlemlenecektir. Veri kaynağı olarak Milli Eğitim Bakanlığı, THGM, TPE ve TOBB tarafından yıllık olarak yaptırılacak anketler esas alınacaktır.

- Fikri haklar lisansüstü programı sayısında artış

Fikri haklar alanında açılan ve sürdürülmekte olan lisansüstü programların sayısı takip edilecektir. Veri kaynağı olarak YÖK raporları esas alınacaktır.

V. STRATEJİNİN UYGULANMASI

Strateji, 2014-2018 aralığını kapsayan beş yıllık dönem için hazırlanmıştır. Müteakip strateji çalışması, mevcut göstergelerin gerçekleşme oranı ve paydaşların önerileri doğrultusunda 2018 yılında gerçekleştirilecektir.

Stratejik hedefler için bu çalışmada belirlenen kısa, orta ve uzun vadelerin karşılık geldiği yıllar:

- Kısa Vadeli Stratejiler: 2014 başından 2015 sonuna kadar,
- Orta Vadeli Stratejiler: 2016 başından 2017 sonuna kadar,
- Uzun Vadeli Stratejiler: 2018 yılının tamamı ve sonraki beş yıllık ikinci strateji dönemi,

şeklinde yorumlanacaktır. Kısa ve orta vadeli stratejilerin mevcut strateji döneminde tamamlanması esastır.

Stratejinin izleme ve raporlanması kurumlar arasında kurulacak bir İzleme Komisyonu tarafından sağlanacaktır.

Temel amaç ve stratejik hedeflere ulaşılması için 2014-2018 dönemini kapsayan beş yıllık Eylem Planı hazırlanmıştır (EK-1). Eylem Planı uygulama dönemi içerisinde yıllık olarak revize edilebilecektir.

Eylemlerin gerçekleştirilme durumu ve stratejik hedefler kapsamında belirlenen performans göstergeleri İzleme Komisyonu tarafından üçer aylık dönemlerde gözden geçirilecektir.

Stratejik hedefler kapsamında belirlenen performans göstergelerinin mevcut durum verileri tespit edilecek; 2014 yılı da dâhil olmak üzere strateji dönemi için rakamsal hedefler belirlenecektir.

İzleme Komisyonu, Eylem Planı Gerçekleşme Durumu ve Performans Göstergeleri Gerçekleşme Oranı konulu iki ayrı rapor hazırlayacaktır. Raporlarda eylemlerin daha etkin yürütülmesi, bir sonraki yıl revize edilecek olan eylem planında yer alması gerektiği düşünülen eylem önerileri ve stratejik hedeflere ilişkin öneriler yer alacaktır.

İzleme Komisyonu'nun raporları Fikri ve Sınâî Mülkiyet Hakları Koordinasyon Kurulu'nun altı ayda bir gerçekleşen toplantılarında Kurul üyelerine bilgi olarak sunulacaktır. Kurul önerileri doğrultusunda eylem planında gerekli revizyonlar yapılacaktır.

Stratejinin uygulanmasında STK'lar ile işbirliği içinde hareket edilmesi esastır. Strateji dönemi içerisinde gerçekleştirilen eylemlere ilişkin kurumlara iletilen öneriler, eksiklik bildirimleri, tavsiyeler teknik olarak mümkün olan ölçüde dikkate alınacaktır.

Eylemlerin uygulanmasında başta Avrupa Birliği ve Dünya Bankası olmak üzere uluslararası paydaşlar ile ortak projelerden istifade edilecektir. Ayrıca, WIPO, Dünya Gümrük Teşkilatı ve Akademisi, Dünya Ticaret Örgütü, Avrupa İç Pazar Uyum Ofisi, EPO ile EPO Akademisi ve benzeri uluslararası veya bölgesel paydaşlar ile yakın işbirliği programları yürütülecektir.

EK-1 EYLEM PLANI

STRATEJİK HEDEF 1

Stratejik Hedef 1	Ülke ihtiyaçları doğrultusunda mevzuat ve uygulama iyileştirilerek, fikri ve sınıî mülkiyet haklarının etkin biçimde uygulanması sağlanacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
1.	Patent ve marka vekillik müessesesinin çerçevesini oluşturacak yasal düzenleme hazırlanacaktır.	TPE	Adalet Bakanlığı TOBB	2014-2015	Vekillik sisteminde sorun alanları belirlenecek, mevzuat taraması ve etki analizi yapılacak, mevzuat taslağı hazırlanacaktır.	Yasal düzenlemenin hazırlanması
2.	Patent ve marka vekillik sınav sistemi, uygulamaya yönelik olacak şekilde yeniden düzenlenecektir.	TPE		2014-2015	Vekillik sınav sisteminin analizi yapılacak, uygulama süreçlerini de içerecek şekilde sorular hazırlanacaktır.	Sınav sorularının en az %50'lik bölümünün uygulamaya yönelik hazırlanması
3.	Patent ve marka vekilleri ve vekil adaylarına yönelik eğitimler düzenlenecektir.	TPE		2014-2015	Yıllık eğitim müfredatı oluşturulacak, her yıl güncellenerek uygulanması sağlanacak, oluşturulacak eğitim müfredatı bilahare Akademiye devredilecektir.	Yıllık eğitim sayısı
4.	İnceleme kılavuzu olmayan alanlarda kılavuz hazırlanacak ve mevcut inceleme kılavuzları güncellenecektir.	TPE	GTHB TOBB	2014-2015	Coğrafi işaret kılavuzları hazırlanacak, kılavuz güncelleme grupları kurulacak, kılavuz revizyonu yapılacaktır.	Hazırlanan ve güncellenen inceleme kılavuzu sayısı

Stratejik Hedef 1	Ülke ihtiyaçları doğrultusunda mevzuat ve uygulama iyileştirilerek, fikri ve sınaî mülkiyet haklarının etkin biçimde uygulanması sağlanacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
5.	Tescil sürelerinin kısaltılmasına yönelik süreçler iyileştirilecektir.	TPE		2014-2015	Süreç analizi yapılacak, iyileştirme alanları belirlenecektir	Verimlilik raporu hazırlanması
6.	TPE bünyesinde yargı kararları konular bazında elektronik ortamda sınıflandırılacak ve uzmanlarla <u>ve patent vekilleriyle</u> paylaşılacaktır.	TPE		2014-2015	Sınıflandırma grubu kurulacak, kararlar TPE veri tabanına yüklenecek, düzenli güncelleme için gerekli altyapı kurulacaktır.	Veri tabanının uzmanların kullanımına hazır hale getirilmesi Görüş: Bu uygulamanın yalnız TPE bünyesinde değil, en az vekiller düzeyinde yaygınlaştırılması gerektiği düşünülmektedir. Yargı kararlarına belirli bir sistematik doğrultusunda ulaşılabilirliğin sağlanması, konuya ilişkin bilgi düzeyini de önemli ölçüde artıracaktır.
	<u>TPE uzmanlarının aynı/ benzer konularda verilen kararlarının birbirleri ve yerleşik içtihatlar ile uyumlu olmasının sağlanması</u>	<u>TPE</u>		<u>2014-2015</u>	<u>Sınıflandırma grubu kurulacak, kararlar TPE veri tabanına yüklenecek, düzenli güncelleme için gerekli altyapı kurulacaktır.</u>	<u>Yargı yoluyla iptal edilen TPE kararı sayısının azalması</u>
7.	Uluslararası platformlarda tartışılan konuların Türkiye'ye olası etkilerinin analizine yönelik çalışmalar yaptırılacaktır.	TPE	İlgili Bakanlıklar TOBB Üniversiteler TÜSİAD	2014-2018	TRIPS, üniter patent, Lizbon sistemi ve benzeri anlaşmaların ulusal mevzuat ile kesişme alanlarının tespiti ve istisnaların	Analiz raporlarının hazırlanması

Stratejik Hedef 1	Ülke ihtiyaçları doğrultusunda mevzuat ve uygulama iyileştirilerek, fikri ve sınaî mülkiyet haklarının etkin biçimde uygulanması sağlanacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
					analizi yapılacaktır.	
8.	Fikri haklar alanında görev yapan uygulayıcıların katılımıyla eğitim, seminer ve çalıştaylar düzenlenecektir.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM TPE	Yargıtay Başkanlığı Adalet Bakanlığı Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İçişleri Bakanlığı/EGM HSYK Türkiye Adalet Akademisi Üniversiteler	2016-2017	Güncel sorunların tespiti, mali ve beşeri kaynak analizi, çalıştay programlaması yapılacak ve uygulanması sağlanacaktır.	Yıllık çalıştay sayısı
9.	Gümrük durdurmaları ve uygulamalarına ilişkin periyodik eğitimler düzenlenecektir	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM İçişleri Bakanlığı/EGM TPE	2015-2016	Gümrüklerdeki arama ve el koyma süreçlerinin ilgililerle paylaşılması ve ortak iyileştirme alanlarının tartışılmasını amaçlayan eğitim programları hazırlanacaktır.	Yıllık eğitim sayısı
10.	Sınaî haklara ilişkin mevzuatın kanun olarak düzenlenmesi sağlanacaktır.	TPE	Adalet Bakanlığı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı İlgili Bakanlıklar İlgili STK'lar	2018	Mevcut sınaî haklar mevzuatının KHK'lar ile düzenlenmesinden kaynaklanan sorunların giderilmesi için TBMM gündeminde olan KHK'ların kanunlaştırılması için girişimlerde bulunulacaktır.	Sınaî haklara ilişkin kanun sayısı

Stratejik Hedef 1	Ülke ihtiyaçları doğrultusunda mevzuat ve uygulama iyileştirilerek, fikri ve sınaî mülkiyet haklarının etkin biçimde uygulanması sağlanacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
11.	TPE bünyesinde Coğrafi İşaretler Dairesi Başkanlığı kurulması sağlanacaktır.	TPE	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	2018	Ulusal ekonomi ve uluslararası ticarete artan önemine binaen coğrafi işaretler ile ilgili işlemlerin kapsamlı bir şekilde yürütülmesi ve bu alanda etkin koordinasyonun sağlanması amacıyla TPE bünyesinde ayrı bir Daire Başkanlığı oluşturulacaktır.	Daire başkanlığının tesis edilmesi
12.	Bilirkişilik kapasitesinin güçlendirilmesi sağlanacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM TPE	Adalet Bakanlığı	2014-2015	Bilirkişilere yönelik teknik konularda eğitimler düzenlenecek ve rapor hazırlanmasına yönelik bilgi kitapçıkları hazırlanacaktır.	Eğitim sayısı ve kitapçıkların hazırlanması
13.	Fikri ve Sınaî Haklar İhtisas Mahkemeleri ile bu davalara bakmaya yetkili mahkemelere; TPE veri tabanında yer alan -Başvuru işlem dosyalarının tamamına ve -YİDK kararlarının tebliğine ilişkin belgelere erişim yetkisi verilmesi sağlanacaktır.	TPE	Adalet Bakanlığı	2014-2015	Sınaî hak ihlaline ilişkin davalarda başvuru işlem dosyaları ve YİDK kararlarının mahkemece TPE'den yazılı olarak istenmesinden doğan vakit kaybının giderilmesi sağlanacaktır.	TPE veri tabanının UYAP ile entegre edilmesi

Stratejik Hedef 1	Ülke ihtiyaçları doğrultusunda mevzuat ve uygulama iyileştirilerek, fikri ve sınaî mülkiyet haklarının etkin biçimde uygulanması sağlanacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
	<u>Bilirkişiye müracaatların etkinliğinin artırılması</u>		<u>Adalet Bakanlığı</u>	<u>2014-2015</u>	<u>Bilirkişilere yönelik teknik konularda eğitimler düzenlenecek ve rapor hazırlanmasına yönelik bilgi kitapçıkları hazırlanacaktır.</u>	<u>Hukuki konularda bilirkişiye müracaat edilen dosya sayısının azalması</u>
14.	Yargıtay ve ihtisas mahkemesi kararlarının ortak veri tabanında toplanması sağlanacaktır.	TOBB	Yargıtay Başkanlığı Adalet Bakanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM TPE	2014-2018	Halen FİSAUM'da bulunan veri tabanına eklenmek üzere ilgili kamu kurumlarında bulunan kararların paylaşılması, Yargıtay kararlarının düzenli olarak kamu ile paylaşılmasına yönelik değerlendirme ve altyapı çalışmalarının yapılması sağlanacaktır.	Kamuya açılan karar sayısı
15.	TÜBİTAK 1602 Patent Destek Programının geliştirilmesi ve kapsamının genişletilmesi sağlanacaktır.	TÜBİTAK	TPE Üniversiteler İlgili kurum ve kuruluşlar	2014-2018	1602 Programı hakkında tanıtıcı dokümanlar oluşturulacak ve bilgi verici etkinlikler düzenlenecektir.	1602 Programına yapılan başvuru sayısı
16.	Patent sürecindeki bilgi ve belgeler TPE internet sitesi üzerinden erişilebilir hale getirilecektir.	TPE		2014-2015	Araştırma raporu, inceleme raporu vb. üçüncü kişiler tarafından erişimi önemli olan bilgi ve belgelerin kurum internet sitesi üzerinden	Erişilebilir hale getirilen bilgi / belge sayısı

Stratejik Hedef 1	Ülke ihtiyaçları doğrultusunda mevzuat ve uygulama iyileştirilerek, fikri ve sınaî mülkiyet haklarının etkin biçimde uygulanması sağlanacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
					yayımlanması sağlanacaktır.	
17.	Türk Patent Enstitüsü çevrimiçi başvuru hizmetleri geliştirilecektir.	TPE		2016-2017	PCT kapsamında yapılan başvuruların elektronik ortamda gerçekleştirilmesine yönelik altyapı hazırlanacaktır.	PCT başvurularının hızlı ve ek maliyet oluşturmadan TPE aracılığıyla yapılabilmesi
18.	Fikri haklar kapsamındaki ürünleri kullanan sanayicilerin sorunlarının belirlenmesi sağlanacaktır.	TOBB	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı TPE KOSGEB	2014 - 2015	Anket çalışması yoluyla sanayicilerin fikri haklar kapsamında olan ürünlerin kullanımına ilişkin yaşadıkları sorunlar belirlenecek, ölçek bazında kategorilendirilmesi yapılacaktır.	Ankete katılan sanayici sayısı, anket sonucu oluşturulacak raporun paydaşlarla paylaşılması ile gelen öneri sayısı, raporun erişimi
19.	Fikri haklar alanında uluslararası mevzuat ve gelişmelerin uygulamaya aktarılması için çalışmalar yapılacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM TPE	İlgili Bakanlıklar İlgili STK'lar	2014-2018	Uluslararası mevzuat ve gelişmeler, AB müzakere süreci ve ülke ihtiyaçlarından doğan düzenlemelerin tespit edilmesi ve bunlara ilişkin analiz ve öneri raporlarının hazırlanarak ilgililerle paylaşılması sağlanacaktır.	Hazırlanan analiz raporu sayısı

Stratejik Hedef 1	Ülke ihtiyaçları doğrultusunda mevzuat ve uygulama iyileştirilerek, fikri ve sınaî mülkiyet haklarının etkin biçimde uygulanması sağlanacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
20.	“Bandrol Uygulaması” hakkında ayrıntılı bilgi kitapçıkları hazırlanacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM	İçişleri Bakanlığı Adalet Bakanlığı Meslek Birlikleri	2015-2016	Soruşturma ve kovuşturma faaliyeti yürütenler ile birlişiklere yönelik olarak “Bandrol Uygulaması” hakkında yıllar itibariyle değişiklik arz eden mevzuat ve uygulamaya ilişkin ayrıntılı bilgi kitapçıkları hazırlanacaktır.	Dağıtılan bilgi kitapçığı sayısı
21.	Meslek birliklerinin tek çatı altında faaliyet göstermelerine yönelik hukuki ve sistemsel altyapı oluşturulması sağlanacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM	Meslek Birlikleri	2015-2016	Hukuki alt yapının kurulması için ilgili mevzuatta değişiklik yapılmasını takiben tek çatı sisteminin uygulamaya geçirilmesi sağlanacaktır.	Tek çatı altında faaliyet gösteren meslek birliklerinin sayısı

Stratejik Hedef 1	Ülke ihtiyaçları doğrultusunda mevzuat ve uygulama iyileştirilerek, fikri ve sınaî mülkiyet haklarının etkin biçimde uygulanması sağlanacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
22.	5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununda değişiklik öngören Kanun Taslağının yasalaşma süreci başlatılacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM		2014-2018	<p>Yasa değişikliği kapsamında:</p> <p>1- Meslek birlikleri üyelerinin meslek birliğine verdikleri yetki belgelerinin içeriği ve kapsamı hakkında mevzuatta ayrıntılı hükümlere yer verilmesi</p> <p>2-5846 sayılı Kanunda yer alan cezai tazminat hükmünün hâkime takdir yetkisi verecek şekilde yeniden düzenlenmesi</p> <p>3- Toplu Hak Yönetiminin daha etkin ve şeffaf işlemesine yönelik düzenleme yapılması</p> <p>4- Öksüz eserlere ilişkin AB Direktifi değerlendirilerek ülkemiz koşullarına uygun taslak düzenleme hazırlanması</p> <p>5-Korsan materyallerin yargılama sonu beklenmeksizin imhasına imkân tanıyan düzenleme yapılması</p> <p>6- Adil bir tarife sistemi oluşturulmasına yönelik yapı geliştirilmesi</p>	Kanun Tasarısı Taslağının TBBM'ye sevk edilmesi

Stratejik Hedef 1	Ülke ihtiyaçları doğrultusunda mevzuat ve uygulama iyileştirilerek, fikri ve sınaî mülkiyet haklarının etkin biçimde uygulanması sağlanacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
					sağlanacaktır.	

STRATEJİK HEDEF 2

Stratejik Hedef 2	Yargı, gümrük ve kolluk hizmetleri başta olmak üzere ilgili birimlerde yeterli beşeri ve kurumsal kapasite oluşturularak, fikri hakların etkin biçimde denetlenmesi ve korunması sağlanacaktır.					
--------------------------	--	--	--	--	--	--

Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
23.	Coğrafi işaretlere ilişkin kurumlar arası koordinasyon mekanizması oluşturulacaktır.	GTHB TPE	TOBB	2014-2015	İki kurum arasında yapılacak bir protokole istinaden, coğrafi işaretlerin tescili öncesi ürün spesifikasyonlarının oluşturulması aşamasında kriterlerin ölçülebilirliği ve kontrol edilebilirliği sağlanacaktır.	Protokol yapılması ve koordinasyon toplantısı sayısı
24.	Bazı uyuşmazlıklar bakımından alternatif çözüm yolları ve arabuluculuk sistemi teşvik edilecektir.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM TPE	Adalet Bakanlığı	2014-2018	Fikri haklar uyuşmazlıklarında arabuluculuk müessesinin daha yaygın kullanımına yönelik eğitim faaliyetleri yürütülecektir.	Düzenlenen seminer sayısı
25.	İhtisas mahkemesi sayısının artırılması sağlanacaktır.	HSYK	Adalet Bakanlığı	2014-2018	Fikri haklar uyuşmazlığının belirli sayıda olduğu illerde ihtisas mahkemesi kurulması sağlanacaktır.	Yeni açılan mahkeme sayısı
26.	Fikri mülkiyet ihlallerine ilişkin verilerin takibine yönelik ulusal bir veri tabanı oluşturulacaktır.	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İçişleri Bakanlığı/EGM	Adalet Bakanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM TPE TOBB TÜSİAD YASED	2014-2015	Veri tabanı ile el konulan taklit ve korsan materyal miktarları, yargılama istatistikleri ve hak sahiplerinin iletişim bilgilerine erişim kolaylığı sağlanacaktır.	Veri tabanı kurulması
27.	5996 sayılı Kanun ile öngörülen denetimler hakkında yasal düzenleme yapılması sağlanacaktır.	GTHB	TPE	2014-2018	5996 sayılı Kanun'da değişiklik yapılarak cezai yaptırımlar eklenecektir.	Yasal düzenleme yapılması

Stratejik Hedef 2	Yargı, gümrük ve kolluk hizmetleri başta olmak üzere ilgili birimlerde yeterli beşeri ve kurumsal kapasite oluşturularak, fikri hakların etkin biçimde denetlenmesi ve korunması sağlanacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
28.	Coğrafi Bilgi Sistemleri kullanılarak coğrafi işaretlere konu ürün lokasyonlarının belirlenmesi sağlanacaktır.	GTHB	TPE TOBB İlgili STK'lar Valilikler	2014-2018	Coğrafi işaretlere konu ürün lokasyonlarının mekânsal olarak belirlenmesine ve kontrolünün yapılabilmesine yönelik yol haritasının çizilmesi için çalıştay düzenlenecek ve çalıştay sonuçları ilgili proje çalışmalarında kullanılacaktır.	Hazırlanan ürün lokasyon haritaları
29.	Fikri hak ihlallerinin ülke ekonomisine yansımalarını (kayıt dışı istihdam, vergi kaybı, vs.) gösteren raporlar hazırlanacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM, TPE	Maliye Bakanlığı TÜİK Üniversiteler <u>İlgili STK'lar</u>	2016-2017	İlgili kurum, kuruluşlar ve üniversitelerle işbirliği içerisinde gerekli ölçüm, analiz ve raporlama çalışmaları yürütülecektir.	Hazırlanan sektörel analiz raporları
30.	Kolluk birimlerinin etkinliğini artırmak için teorik, uygulamalı ve koordinasyon ağırlıklı eğitimler düzenlenecektir.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM TPE	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İçişleri Bakanlığı	2015-2018	Farklı mevzuat altında aynı amaca yönelik hareket eden kolluk kuvvetlerinin eşgüdüm ve işbirliğinin artırılması amacıyla eğitim programları hazırlanacaktır.	Yıllık eğitim sayısı

Stratejik Hedef 2	Yargı, gümrük ve kolluk hizmetleri başta olmak üzere ilgili birimlerde yeterli beşeri ve kurumsal kapasite oluşturularak, fikri hakların etkin biçimde denetlenmesi ve korunması sağlanacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
31.	Korsan faaliyetlerle mücadelede il denetim komisyonlarının etkin ve anında denetim yapabilmesi ve suçun delillendirilmesi için gerekli teknik cihaz ve araçlar temin edilecektir.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM	İçişleri Bakanlığı/EGM	2015-2016	Teknik cihaz ve araçlara yönelik ihtiyaç analizi yapılacak, analiz sonucunda belirlenen cihazlar temin edilecektir.	Temin edilen teknik cihaz sayısı
32.	Tüketiciler de dahil olmak üzere tüm ilgililerin akıllı telefonlar vb. yöntemlerle bandrol sorgusu yapabilmesine imkan sağlanacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM	İçişleri Bakanlığı/EGM	2014-2015	İl denetim komisyonlarının ve tüm vatandaşların kitaplar üzerinde bulunan bandrollere ilişkin sorgulama yapabilmelerine imkân sağlayan yazılım geliştirilecek ve uygulamaya geçilecektir.	Uygulamanın hayata geçirilmesi ve tüketici anket sonuçları
33.	İl denetim komisyonu üyelerinin görev tanımı ve görev alanlarına ilişkin belirsizlikler detaylı düzenlemelerle giderilecek ve gerekli görülürse komisyon yapısı değiştirilecektir.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM	Adalet Bakanlığı İçişleri Bakanlığı/EGM	2014-2016	İl denetim komisyonlarının yaşadığı sorunlar ve mevcut düzenlemelerdeki belirsizlikler tespit edilecek, bu tespitler ışığında gerekli mevzuat çalışması başlatılacaktır.	Mevzuat Taslağının hazırlanması

Stratejik Hedef 2	Yargı, gümrük ve kolluk hizmetleri başta olmak üzere ilgili birimlerde yeterli beşeri ve kurumsal kapasite oluşturularak, fikri hakların etkin biçimde denetlenmesi ve korunması sağlanacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
34.	Dijital alanda içerik paylaşımı başta olmak üzere ihlal teşkil eden eylemlerle mücadeleyle yönelik adli ve idari tedbirler geliştirilecektir	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM		2014-2018	İçerik paylaşımına ilişkin olarak 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nda değişiklik çalışması yapılacaktır.	Kanun Tasarısı Taslağının TBBM'ye sevk edilmesi
35.	Gençlerin, internet ortamında telif hakkı ihlalleri hakkında bilgilendirilmesi sağlanacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM	YÖK MEB Meslek Birlikleri	2015-2017	Seminerler, ilanlar, broşürler gibi araçlarla bilgilendirme faaliyetleri yürütülecektir.	Gerçekleştirilen bilgilendirme faaliyetleri
36.	Kolluk birimlerinin etkinliğini artırmak için il denetim komisyonlarına Maliye Bakanlığı temsilcilerinin katılımı ve Maliye Bakanlığı'nın denetimlerde etkin rol alması sağlanacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM	Maliye Bakanlığı İçişleri Bakanlığı/EGM	2015-2018	Maliye bakanlığı ile görüşmeler başlatılacak ve uygun görülmesi halinde işbirliği protokolü imzalanacaktır.	Maliye Bakanlığı temsilcilerinin katılım sağladığı İl Denetim Komisyonu sayısı
37.	Transit geçişlerdeki gümrük uygulamalarının etkinliğinin artırılması için kurumlar arası koordinasyon toplantıları düzenlenecektir.	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı	Adalet Bakanlığı TPE	2015-2016	Transit geçiş konusunda Gümrük Kanunu, Patent KHK, Markalar KHK ve Tasarım KHK'si ile yargı kararları (ATAD ve Yargıtay) birlikte değerlendirilerek ortak bir politika belirlenmesi sağlanacaktır.	Koordinasyon toplantıları sayısı

STRATEJİK HEDEF 3

Stratejik Hedef 3	Piyasa algısı ve değere dönüştürme altyapısı geliştirilerek, fikri hakların ticarileştirilmesine ilişkin mekanizmaların etkinliğini artırılacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
38.	Patent Değerlendirme Ajansı kurulmasına ilişkin yasal düzenleme hazırlanacaktır.	TPE	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	2016-2017	Patent Değerlendirme Ajansı kurulmasına ilişkin yürütülmekte olan çalışmalar tamamlanarak yasal metnin hazırlanması sağlanacaktır.	Kanun Tasarısı Taslağının hazırlanması
39.	TPE araştırma-inceleme kapasitesine yönelik altyapı geliştirilecektir.	TPE		2016-2017	Yeni uzman yardımcısı istihdamı, uzmanların eğitimi, alanlar bazında uzmanların ihtisaslaşması sağlanacaktır	TPE’de hazırlanan rapor sayısının toplam raporlara oranı
40.	Fikri mülkiyetin yoğun olduğu endüstrilerin ekonomik performans ve kalkınmaya katkısı incelenecektir.	TPE	Kalkınma Bakanlığı Maliye Bakanlığı Kültür ve Turizm Bakanlığı TOBB TÜSİAD YASED	2014-2015	Türkiye’de patent, marka, tasarım, coğrafi işaret ve telif haklarının yoğun olduğu sektörlerin istihdam ve GSMH’ya katkısının tespit edilmesi, taklit ve korsan endüstrisinin istihdam ve GSMH’ya etkisinin tespit edilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.	Analiz raporunun hazırlanması
41.	Sınai mülkiyete ilişkin teşvik sistemi yeniden yapılandırılacaktır.	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Ekonomi Bakanlığı Maliye Bakanlığı TPE TÜBİTAK KOSGEB TOBB	2014-2015	Sınai mülkiyet haklarının oluşumundan tescil ve ticarileşmesine ilişkin tüm süreçlere yönelik teşvik mekanizmalarının kullanıcı dostu olacak şekilde etkinleştirilmesi ve teşvik rehberi hazırlanması sağlanacaktır.	Teşvik rehberi

Stratejik Hedef 3	Piyasa algısı ve değere dönüştürme altyapısı geliştirilerek, fikri hakların ticarileştirilmesine ilişkin mekanizmaların etkinliğini artırılabilecektir.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
42.	Fikri mülkiyet haklarının ticari değer olarak alınıp satılabildiği bir piyasa sistemi kurulması sağlanacaktır.	Hazine Müsteşarlığı TPE	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ekonomi Bakanlığı Kalkınma Bakanlığı	2018	Ülke örnekleri incelenecek, yasal altyapı çalışmaları yapılacaktır.	Fikri mülkiyet piyasasının faaliyete geçmesi
43.	Üniversite “Sınai Mülkiyet Politikası Rehberi” hazırlanacaktır.	TPE	YÖK Üniversiteler	2014-2015	İlgili paydaşların katılımıyla çalıştay gerçekleştirilerek Rehber hazırlanacaktır.	Üniversite “Sınai Mülkiyet Politikası Rehberi” hazırlanması
44.	Teknoloji Transferi Platformu oluşturulacaktır.	TPE	Üniversiteler TTO'lar	2014-2015	2011/108 sayılı BTYK kararı kapsamında “Teknoloji Transferi Platformu” internet sitesi oluşturulacaktır.	Teknoloji Transferi Platformu oluşturulması
45.	Ülkenin sosyoekonomik yapısının telif haklarına etkisini inceleyen raporlar hazırlanacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM	TÜİK Üniversiteler STK'lar	2017-2018	Çeşitli araştırma (anket vs.) yöntemleri kullanılarak rapor hazırlanacaktır.	İnceleme raporları
46.	Fikir ve sanat eserlerine uygulanan vergi oranının düşürülmesine yönelik mevzuat çalışması yapılacaktır.	Maliye Bakanlığı	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM	2018	Fikir ve sanat eserlerine uygulanan vergi oranının mevcut durumu ve olası indirim oranları analiz edilerek gerekli yasal altyapı çalışması yapılacaktır.	Taslak düzenlemenin hazırlanması

Stratejik Hedef 3	Piyasa algısı ve değere dönüştürme altyapısı geliştirilerek, fikri hakların ticarileştirilmesine ilişkin mekanizmaların etkinliğini artırılabacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
47.	Fikir ve sanat eseri üretimine ve topluma sunulmasına yönelik devletin maddi ve manevi desteğinin çeşitlendirilmesi ve bu alanda devlet-özel sektör işbirliğinin geliştirilmesi sağlanacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Ekonomi Bakanlığı KOSGEB TOBB TESK	2016-2018	Fikir ve sanat eseri üretimine ve topluma sunulmasına yönelik hâlihazırda sağlanan desteklerin analizi yapılacak, bu desteklerin çeşitlendirilmesi yönünde çalışmalar yürütülecek, ödül törenleri vb. etkinlikler düzenlenecektir.	Destek türleri ve miktarları Etkinlik sayısı
48.	Telif Hakları Genel Müdürlüğü'nün idari kayıtları ile ilgili meslek kuruluşlarının kayıtları, istatistik üretmek amacıyla yeniden tasarlanacak ve kayıtlarda iyileştirme çalışmaları yapılacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM TÜİK	Maliye Bakanlığı TOBB TESK Meslek birlikleri	2016-2018	İstatistikî rapor üretmek amacıyla THGM kayıtlarını iyileştirme çalışmaları kapsamında çeşitli eğitim, toplantı vs. yapılacaktır.	İstatistikî kayıt türleri, Eğitim, toplantı sayısı
49.	Fikir ve sanat eserleri üretimine ilişkin istatistikî verilere kaynak oluşturacak ekonomik göstergelerin belirlenmesi ve istatistikî verilerin raporlanması sağlanacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM	Kalkınma Bakanlığı Ekonomi Bakanlığı TÜİK Üniversiteler STK'lar	2014-2015	İlgili kurumlar ile sivil toplum örgütlerinden elde edilen veriler üzerinden bir rapor hazırlanacaktır.	Sonuç raporu
50.	Fikir ve Sanat Eserleri Veri Tabanı oluşturulacaktır	Kültür ve Turizm Bakanlığı	TÜİK Meslek Birlikleri	2018	Fikir ve sanat eserlerine ilişkin eser sahibi, basım yılı gibi künye bilgilerinin yer alacağı, bilgilendirme amacı taşıyan bir veri tabanı tasarlanacak ve oluşturulacaktır.	Veri tabanı oluşturulması

Stratejik Hedef 3	Piyasa algısı ve değere dönüştürme altyapısı geliştirilerek, fikri hakların ticarileştirilmesine ilişkin mekanizmaların etkinliğini artırılabacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
51.	Kültürel ürünlere yaygın erişim sağlanması amacı, Kalkınma Ajansları tarafından tasarlanan mali destek programlarında dikkate alınacaktır.	Kalkınma Bakanlığı Kalkınma Ajansları	İlgili kurum ve kuruluşlar	2014-2018	Toplumun fikir ve sanat eserlerine hızlı ve kolay erişimini sağlayan ve bu erişimin yaygınlaşmasını amaçlayan program öncelikleri belirlenecektir.	Desteklenen Proje sayısı
52.	KOSGEB tarafından, Genel Destek Programı kapsamında KOBİ'lere sağlanan Tasarım Desteği ile Sınai Mülkiyet Hakları Desteği miktarları artırılacaktır.	KOSGEB	TPE TOBB TESK	2014-2018	Daha fazla İşletmenin ürün tasarımına yönelik hizmet alımlarının daha fazla desteklenmesi, daha fazla İşletmenin Sınai Mülkiyet Hakları Desteğinden daha yüksek miktarlarda faydalanması sağlanacaktır.	Tasarım Desteği tutarı Sınai Mülkiyet Hakları Desteği tutarı Söz konusu desteklerden faydalanan işletme sayısı
53.	KOSGEB tarafından, Ar-Ge, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı kapsamında girişimci ve KOBİ'lere sağlanan destekler artırılacaktır.	KOSGEB	TPE TOBB TESK	2014-2018	Daha fazla İşletmenin Ar-ge, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama projesinin daha yüksek miktarlarda desteklenmesi sağlanacaktır.	Ar-Ge, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı kapsamında sağlanan destek tutarı Söz konusu Destek Programından faydalanan işletme sayısı

STRATEJİK HEDEF 4

Stratejik Hedef 4	Fikri haklar sistemi konusunda toplumsal bilinç artırılarak, fikre ve bilgiye saygılı bir bilgi toplumu olma hedefine katkı sağlanacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
54.	Fikri haklara ilişkin toplumsal bilincin artırılmasına yönelik görsel-ışitsel materyallerin artırılması ve bu materyallerin kamuya sunulması sağlanacaktır.	TPE Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM.	RTÜK TRT, TOBB Meslek Birlikleri,	2014-2015	Fikri haklara ilişkin yeni spot filmler, afişler ve karikatürler vb. hazırlanarak gazete-dergi ilan, sergi, internet siteleri ve radyo televizyon kuruluşları gibi araçlarla kamuya sunulması sağlanacaktır.	Hazırlanan materyaller, ilanlar, yayınlar
55.	Yazılı ve görsel medyada fikri mülkiyet kavramlarının kullanımına ilişkin iyileştirmeler yapılacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM TPE		2014-2015	Yayımların düzenli olarak takip edilmesi, kavramsal yanlışlıkların düzeltilmesi için girişimde bulunulması sağlanacaktır.	Düzeltilen yayın sayısı
56.	Sınai haklara ilişkin başvuru kılavuzları güncellenecektir.	TPE	TOBB	2014-2015	Kılavuzların daha anlaşılabilir ve daha fazla örnek içerecek şekilde güncellenmesi sağlanacaktır.	Güncellenen başvuru kılavuzu sayısı
57.	TPE İnternet sayfası yeniden yapılandırılacaktır.	TPE	TOBB YASED	2014-2015	İngilizce ara yüz dâhil olmak üzere internet sayfasının kullanıcı dostu yapıya kavuşturulması, sınıflandırma ve istatistik sorgulamasının detaylandırılması, tescilden doğan haklar ve bunların korunmasına ilişkin prosedürler hakkında bilgi eklenmesi sağlanacaktır.	Enstitü İnternet sayfasının kullanıcılarının memnuniyetinde artış

Stratejik Hedef 4	Fikri haklar sistemi konusunda toplumsal bilinç artırılarak, fikre ve bilgiye saygılı bir bilgi toplumu olma hedefine katkı sağlanacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
58.	Fikri çabaya saygı, fikri hak ve kavramların ve etik davranışların benimsetilmesi amacıyla temel eğitimden başlayarak ortaöğretim de dâhil olmak üzere bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.	MEB	Kültür ve Turizm Bakanlığı TPE KOSGEB TİM İlgili meslek kuruluşları	2014-2018	Belirli gün ve haftalar programına “26 Nisan Fikri Mülkiyet Günü” nün eklenerek bu çerçevede fikri haklara yönelik eğitim faaliyetleri ve yarışmalar düzenlenecektir.	“Fikri Mülkiyet Günü”nün belirli gün ve haftalar programına dâhil edilmesi, Çocuklara yönelik bilgilendirme materyali, etkinlik sayısı
59.	İlk ve ortaöğretimde öğretim programları, ders içerikleri, çeşitli etkinlikler, geziler, seminerler, işbirliği yapılacak kurumlara yönelik mevzuat çalışmaları yapılacaktır.	MEB (Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı)	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM TPE TUBİTAK KOSGEB Üniversiteler STK’lar	2014-2015	Fikri haklar kültürünün oluşturulması ve geliştirilmesi sağlanacaktır.	Etkinlik sayısı
60.	Yaygın eğitim kurumu yöneticilerine yönelik olarak (özellikle Mesleki Eğitim Merkezi Müdürleri) yenilikçilik ile fikri haklar konusunda seminer/egitimler verilecektir.	Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü	Türk Patent Enstitüsü, Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM	2014-2015	Fikri haklar alanında eğitimcilerin eğitilmesi suretiyle bilgilendirme faaliyetlerinden elde edilen kazanımların sürdürülebilirliği sağlanacaktır.	Seminer sayısı
61.	Ortaöğretim okullarında alan/dal-bölüm eğitimlerinde tasarımı ilgili konulara yer verilmesi sağlanacaktır.	MEB (Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü-Ortaöğretim Genel Müdürlüğü)	TPE TESK İlgili meslek kuruluşları	2014-2018	Fikri çabaya saygı, fikri hak ve kavramların ve etik davranışların benimsetilmesi sağlanacaktır.	Tasarımla ilgili yer verilen alan eğitimi sayısı

Stratejik Hedef 4	Fikri haklar sistemi konusunda toplumsal bilinç artırılarak, fikre ve bilgiye saygılı bir bilgi toplumu olma hedefine katkı sağlanacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
62.	Okul öncesi eğitim kurumlarında yaratıcı faaliyetlerin yaygınlığı ve etkinliği araştırılacaktır.	MEB (Temel Eğitim Genel Müdürlüğü)	YÖK TTGV İlgili Meslek Kuruluşları	2014	Yapılacak bilinçlendirme çalışmalarında izlenecek yöntem ve kaynak gereksinimi tespit edilecektir.	Araştırma raporu
63.	İlk ve ortaöğretimdeki ders müfredatının tekrar gözden geçirilerek yaratıcı faaliyetlere yer verilmesi sağlanacaktır.	MEB (Temel Eğitim Genel Müdürlüğü)	İlgili meslek kuruluşları	2014-2015	İnovasyon kültürünün oluşturulması ve yaratıcı düşünmenin teşviki sağlanacaktır.	Müfredat revizyonu
64.	Güzel Sanatlar Liseleri ve Meslek liseleri başta olmak üzere ortaöğretimde yaratıcılığı, tasarımı teşvik edici yarışma, proje ve faaliyetleri yürütülecektir.	MEB (Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü-Ortaöğretim Genel Müdürlüğü)	YÖK TTGV İlgili meslek kuruluşları	2014-2018	İnovasyon kültürünün oluşturulması ve yaratıcı düşünmenin teşviki sağlanacaktır.	Etkinlik sayısı
65.	Meslek liseleri ve diğer liselerde öğrenci, öğretmen veya diğer personel tarafından yapılan fikri mülkiyet başvurularının Bakanlık tarafından takip edilmesi ve alınan sonuca göre hak sahibine özendirici nitelikte ödül verilmesi ve teşvikinin sağlanması konusunda yasal düzenlemeler yapılacaktır.	MEB		2014-2015	Fikri mülkiyet kültürünün oluşturulması ve geliştirilmesi sağlanacaktır.	Yasal düzenleme

Stratejik Hedef 4	Fikri haklar sistemi konusunda toplumsal bilinç artırılarak, fikre ve bilgiye saygılı bir bilgi toplumu olma hedefine katkı sağlanacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
66.	Meslek liselerinde fikri mülkiyet eğitim ve öğretiminin yapılması için gerekli yasal düzenlemeler yapılacaktır.	MEB		2014-2015	Fikri mülkiyet kültürünün oluşturulması ve geliştirilmesi sağlanacaktır.	Yasal düzenleme
67.	Öğrencilere yönelik yeniliği özendirici yarışmalar düzenlenecektir.	TPE	MEB	2016-2017	İlk ve ortaöğretim seviyesinde öğrenciler arasında buluş ve tasarım yarışmaları düzenlenecektir.	Düzenlenen yarışma sayısı
68.	Fikri Mülkiyet Akademisi kurulması sağlanacaktır.	TPE Kültür ve Turizm Bakanlığı	Üniversiteler YÖK	2016-2017	Yasal altyapı analizi, etki analizi, paydaş analizi, mevzuat hazırlanması, müfredat oluşturulması gerçekleştirilecektir.	Fikri Mülkiyet Akademisinin faaliyete geçmesi
69.	Farklı düzey ve disiplinlere yönelik eğitim modülleri oluşturulacaktır.	TPE	YÖK Üniversiteler	2014-2018	Farklı düzeyde katılımcılara yönelik fikri mülkiyet eğitim modülleri oluşturulacaktır.	Oluşturulan modül sayısı
70.	Ders programlarına sınaî mülkiyete ilişkin derslerin eklenmesi sağlanacaktır.	Üniversiteler	YÖK TPE	2014-2018	Ders programlarına sınaî mülkiyete ilişkin dersler eklenecektir.	Eklenen ders sayısı

Stratejik Hedef 4	Fikri haklar sistemi konusunda toplumsal bilinç artırılarak, fikre ve bilgiye saygılı bir bilgi toplumu olma hedefine katkı sağlanacaktır.					
Eylem No:	Eylemin Adı	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama ve Bitiş	Yapılacak İşlem ve Açıklama	Performans Göstergesi
71.	Kamu kurum ve kuruluşlarında telif hakları konusunda farkındalık seviyesi arttırılacaktır.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM	Adalet Bakanlığı Üniversiteler Meslek Birlikleri	2014-2016	Kamu kurumlarınca yürütülen iş ve işlemlerde telif hakları alanında dikkat edilmesi gereken konuların ele alınacağı bilgilendirici etkinlikler düzenlenecek ve dokümanlar hazırlanacaktır.	Etkinlik sayısı Doküman miktarı Etkinliklerle ulaşılan kamu kurum ve kuruluşu sayısı
72.	Toplu hak yönetimine ilişkin tanıtım ve bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecektir.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM	Valilikler Belediyeler RTÜK TOBB TESK Meslek Birlikleri	2015- 2017	Meslek birlikleri ve lisanslama faaliyetleri konusunda başta umuma açık mahaller ile radyo ve televizyon kuruluşları olmak üzere eser kullanıcılarını bilgilendirmeye yönelik afiş, broşür ve el kitapçıkları gibi materyallerin hazırlanması ve dağıtılması sağlanacaktır.	Bilgilendirici broşür, kitapçık, afiş
73.	5846 sayılı Kanun kapsamında düzenlenen kayıt tescil belgelerinin hukuki mahiyeti konusunda farkındalık yaratmak amacıyla hak sahipleri, eser kullanıcıları ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına yönelik faaliyetler yürütülecektir.	Kültür ve Turizm Bakanlığı/THGM	Bakanlıklar Radyo Televizyon Kuruluşları	2014-2015	Kayıt-tescil işleminin niteliği, kayıt-tescil belgesinin ihtiva ettiği haklar ve işlevi konusunda kitapçık ve broşürler hazırlanacaktır.	Bilgilendirici broşür ve kitapçık sayısı

EK-2: KATILIMCI KURUM VE KURULUŞLAR

Ulusal Fikri Haklar Strateji Belgesi hazırlık çalışmaları **Türk Patent Enstitüsü Başkanlığınca** koordine edilmiştir. Çalışmaların ana paydaşı **Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğüdür**. Strateji belgesi hazırlık çalışmalarına destek veren kurum ve kuruluşlar:

Kamu Kurumları

Yargıtay Başkanlığı

Yükseköğretim Kurulu (YÖK)

Adalet Bakanlığı

Avrupa Birliği Bakanlığı

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Ekonomi Bakanlığı

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı

İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü

Kalkınma Bakanlığı

Maliye Bakanlığı

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB)

Sağlık Bakanlığı

Hazine Müsteşarlığı

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK)

Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK)

Rekabet Kurumu

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK)

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİCTK)

Gelir İdaresi Başkanlığı

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)

Üniversiteler, Sivil Toplum Kuruluşları ve Diğer

Ankara Fikri ve Sınai Haklar Mahkemesi

Ankara Üniversitesi

Akdeniz Üniversitesi

Ege Üniversitesi (EBİLTEM)

İstanbul Bilgi Üniversitesi

İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi

Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ Teknokent)

Sabancı Üniversitesi

The Anti-Counterfeiting Network (REACT)

Türkiye Fikri Mülkiyet Hakları Koruma Derneği (AIPPI)

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD)

Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV)

Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED)

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Derneği

EK-3: FİKRİ HAKLARA İLİŞKİN ULUSAL MEVZUAT¹³

A. Yürürlükteki Mevzuat

1. Telif Hakları:

- h. 05.12.1951 tarihli 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu
- i. 10.03.1999 tarihli Fikir ve Sanat Eseri Sahipleri ile Bağlantılı Hak Sahipleri Meslek Birlikleri ve Federasyonları Hakkında Tüzük
- j. 30.01.2003 tarihli Fikir ve Sanat Eseri Sahipleri ile Bağlantılı Hak Sahipleri Meslek Birlikleri Tip Statüsü
- k. 2012/3021 sayılı Fikir ve Sanat Eserlerinin Çoğaltılmasına Yarayan Teknik Cihazlar ile Boş Taşıyıcı Materyallerin İmalat veya İthalatında Yapılacak Kesinti Oranlarının Belirlenmesine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı
- l. 2006/10880 sayılı Güzel Sanat Eserleri, İlim ve Edebiyat Eserleri ile Musiki Eserlerinin El Yazısıyla Yazılmış Asıllarının Satış Bedellerinden Pay Verilmesine İlişkin Karar
- m. 17.05.2006 tarihli Fikir ve Sanat Eserlerinin Kayıt ve Tescili Hakkında Yönetmelik
- n. 08.11.2001 tarihli Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- o. 18.04.2005 tarihli Fikir ve Sanat Eserlerinin Tespit Edildiği Materyallerin Dolum, Çoğaltım ve Satışını Yapan veya Yayan İşletmelerin Sertifikalandırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- p. 08.06.2004 tarihli Eser, İcra, Yapım ve Yayınların Kullanılması ve/veya İletilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- q. 04.09.1986 tarihli Fikir ve Sanat Eserleri Sahiplerinin Verecekleri Yetki Belgesi hakkında Yönetmelik
- r. 16.11.1997 tarihli Fikir ve Sanat Eserlerinin İşaretlenmesine İlişkin Yönetmelik
- s. 16.12.1997 tarihli Eser Sahibinin Haklarına Komşu Haklar Yönetmeliği
- t. 13.04.2006 tarihli Fikir ve Sanat Eserlerini İçeren Taşıyıcı Materyaller ile Bu Eserlerin Çoğaltılmasına Yarayan Teknik Cihazların Bedellerinden Yapılan Kesintilerin Kullanımına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- u. 06.11.2010 tarihli Fikrî Haklar Ortak Veri Tabanı Yönetmeliği

2. Patent ve Faydalı Model:

- a. 24.06.1995 tarih ve 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
- b. 03.11.1995 tarih ve 4128 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- c. 22.06.2004 tarih ve 5194 sayılı Bazı kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- d. 05.11.1995 tarih ve 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye İlişkin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmelik
- e. 09.01.2001 tarihli Avrupa Patentlerinin Verilmesi ile İlgili Avrupa Patent Sözleşmesinin Türkiye’de Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmelik
- f. 01.04.2005 tarihli Patent İşbirliği Antlaşması Yönetmeliği
- g. 21.04.2009 tarihli Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

¹³ 30.04.2013 tarihi itibarıyla yürürlükteki mevzuat esas alınmıştır.

3. Marka:

- a. 24.06.1995 tarihli 556 Sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
- b. 03.11.1995 tarih ve 4128 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- c. 22.06.2004 tarih ve 5194 sayılı Bazı kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- d. 09.04.2005 tarihli 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmelik
- e. 28.01.2009 tarih ve 5833 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- f. 12.03.1999 tarihli Markaların Uluslararası Tesciline İlişkin Madrid Anlaşması ve Bu Anlaşmaya İlişkin Protokolün Uygulanmasına Dair Yönetmelik
- g. 28.01.2012 tarihli Marka Tescil Başvurularına Ait Mal ve Hizmetlerin Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliğ

4. Endüstriyel Tasarım:

- a. 24.06.1995 tarihli 554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
- b. 03.11.1995 tarih ve 4128 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- c. 22.06.2004 tarih ve 5194 sayılı Bazı kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- d. 07.02.2006 tarihli 554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulanmasına Dair Yönetmelik
- e. 21.04.2009 tarihli Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

5. Entegre Devre Topoğrafyaları:

- a. 22.04.2004 tarih ve 5147 sayılı Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanun
- b. 30.12.2004 tarihli Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmelik

6. Coğrafi İşaretler:

- a. 24.06.1995 tarih ve 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
- b. 03.11.1995 tarih ve 4128 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- c. 22.06.2004 tarih ve 5194 sayılı Bazı kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- d. 23.10.2008 tarih ve 5805 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- e. 05.11.1995 tarihli 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye İlişkin Uygulama Yönetmeliği
- f. 555 Sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararnamenin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (21.04.2009)

- g. 11.06.2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu (*Tarım ve gıda ile ilgili coğrafi işaret veya geleneksel ürün adlarının kullanımının tescilde belirtilen özelliklere uygunluğunu denetleme görevinin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na verilmesi*)

7. Islahçı Hakları/Bitki Çeşitliliği:

- a. 31.10.2006 tarihli 5553 Sayılı Tohumculuk Kanunu
b. 08.01.2004 tarihli 5042 Sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun
c. 13.01.2008 tarihli Bitki Çeşitlerinin Kayıt Altına Alınmasına Dair Yönetmelik
d. Kamu Kurum Ve Kuruluşlarında Çalışan Görevlilerin Islahçı Hakkından Yararlanmasına İlişkin Yönetmelik
e. 12.08.2004 tarihli Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına Dair Yönetmelik
f. 12.08.2004 tarihli Çiftçi İstisnası Uygulama Esasları Yönetmeliği

8. Ticari Sır¹⁴ (Dolaylı mevzuat):

- a. 23.2.2006 tarih ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu
b. 14.1.1970 tarih ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu
c. 19.10.2005 tarih ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu
d. 26.9.2004 tarih ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu
e. 13.01.2011 tarih ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
f. 09.10.2003 tarih ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu
g. 06.12.2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu
h. 07.12.1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun
i. 04.12.2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu

9. Geleneksel Bilgi ve Kültürel İfadeler/Folklor

Geleneksel bilgi ve folklor konusunda münferit bir yasal düzenleme bulunmamaktadır. Geleneksel bilginin yapısına göre, Marka Mevzuatı, Patent mevzuatı, Telif Hakları Mevzuatı, Coğrafi İşaret Mevzuatı, Ticari Sır Mevzuatı, Faydalı Model ve Yeni Bitki Çeşitleri Mevzuatı konusuna girmekte olup, tüm bu mevzuat çerçevesinde Geleneksel Bilgi korumaya tabidir.

B. Tasarı Taslakları

Patent, Marka ve Tasarım mevzuatında değişiklik öngören kanun tasarısı hakkında Komisyon görüşmeleri tamamlanmış olup, tasarı Genel Kurul gündemine alınmıştır. Entegre Devre Topografyaları Kanununda yer alan ceza hükümlerinin de Avrupa Birliği direktifleri ve Türk Ceza Hukuku hükümlerine uyumlu olarak değiştirilmesi hakkında bir kanun tasarısı mevcuttur. Ticari Sır, Banka Sırrı ve Müşteri Sırrı Hakkında Kanun Tasarısı TBMM Adalet Komisyonundadır.

¹⁴ WTO-TRIPS metni bu konuyu “açıklanmamış bilgilerin korunması” başlığı altında Bölüm 7 de vermektedir. Madde 39’da Paris Sözleşmesi 10bis maddedeki “Haksız Rekabetin Korunması” kaynak gösterilmektedir.

EK-4: TÜRKİYE'NİN FİKRİ HAKLAR ALANINDA TARAF OLDUĞU ULUSLARARASI ANLAŞMALAR¹⁵

1. Uluslararası Örgütler:

- a. Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı (WIPO) Kuruluş Sözleşmesi
- b. Dünya Ticaret Örgütü (WTO) Kuruluş Anlaşması ve ekindeki Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Anlaşması
- c. Avrupa Patent Sözleşmesi (EPC)
- d. Yeni Bitki Çeşitlerinin Korunması Uluslararası Birliği (UPOV)

2. Sınai Mülkiyet Hakları:

- a. Sınai Mülkiyetin Korunmasına Dair Paris Sözleşmesi
- b. Patent İşbirliği Antlaşması (PCT)
- c. Patent Kanunu Antlaşması (PLT) (Yürürlüğe girmedi)
- d. Marka Kanunu Antlaşması (TLT)
- e. Marka Kanununa İlişkin Singapur Antlaşması (Yürürlüğe girmedi)
- f. Mikroorganizmaların Uluslararası Saklanması İlişkin Budapeşte Antlaşması
- g. Tasarımların Uluslararası Tesciline İlişkin Lahey Anlaşması (Cenevre Metni)
- h. Madrid Anlaşması'na İlişkin Protokol
- i. Tasarımların Sınıflandırılmasına İlişkin Locarno Anlaşması
- j. Marka Tescilinde Eşyaların ve Hizmetlerin Uluslararası Sınıflandırılmasına İlişkin Nice Anlaşması
- k. Patentlerin Uluslararası Sınıflandırılmasına İlişkin Strasburg Anlaşması (IPC)
- l. Markaların Figüratif Elemanlarının Sınıflandırılmasına İlişkin Viyana Anlaşması
- m. Menşe İşaretlerinin Korunması ve Uluslararası Tesciline İlişkin Lizbon Anlaşması (Yürürlüğe girmedi)

3. Telif Hakları:

- a. WIPO İcralar ve Fonogramlar Andlaşması
- b. WIPO Telif Hakları Andlaşması
- c. Edebiyat ve Sanat Eserlerinin Korunmasına İlişkin Bern Sözleşmesi
- d. İcracı Sanatçılar, Fonogram Yapımcıları Ve Yayın Kuruluşlarının Korunmasına Dair Roma Sözleşmesi
- e. Görme ve Yazma Engelli Kişilerin Yayınlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına İlişkin Marakeş Anlaşması

¹⁵ 31.12.2013 itibariyle yürürlükte bulunan uluslararası anlaşmalar esas alınmıştır.